

**BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG**

**Nonprofit szervezetek számviteli és adózási
sajátosságai az Apáczai Iskoláért Egyesület
példáján keresztül**

Belső konzulens: Simonné Romsics Erika

Külső konzulens: Dr. Csejtei István

Babos Szilva

Levelező

Pénzügy és számvitel

Számvitel szakirány

**2015
év**

NYILATKOZAT

a szakdolgozat digitális formátumának benyújtásáról

A hallgató neve: Babos Szilvia

Szak/szakirány: Pénzügy és számvitel/ számvitel szakirány

Neptun kód: JPRM67 A szakdolgozat megvédésének dátuma (év): 2015

A szakdolgozat pontos címe: Nonprofit szervezetek számviteli és adózási sajátosságai az Apáczai Iskoláért Egyesület példáján keresztül

Belső konzulens neve: Simonné Romsics Erika

Külső konzulens neve: Dr. Csejtei István

Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:

nonprofit szervezetek, adózás, egyesület, normatív támogatás, Waldorf pedagógia, SZJA 1+1%

Benyújtott szakdolgozatom **nem titkosított / titkosított.**

(Kérjük a megfelelőt aláhúzni! Titkosított dolgozat esetén kérjük a titkosítási kérelem egy eredeti példányát leadni: a kérelem digitális másolatának a szakdolgozat digitális formátumában szerepelnie kell.)

Hozzájárulok / nem járulok hozzá, hogy nem titkosított szakdolgozatomat a főiskola könyvtára az interneten a nyilvánosság számára közzétegye. *(Kérjük a megfelelőt aláhúzni!)* Hozzájárulásom - szerzői jogaim maradéktalan tiszteletben tartása mellett - egy nem kizárólagos, időtartamra nem korlátozott felhasználási engedély.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy szakdolgozatom digitális adatállománya mindenben eleget tesz a vonatkozó és hatályos intézményi előírásoknak, tartalma megegyezik a nyomtatott formában benyújtott szakdolgozatommal.

Dátum: 2015. május 15.

.....
hallgató aláírása

A digitális szakdolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.

Dátum: 2015. MÁJ 15.

.....
könyvtári munkatárs

P.H.
Budapesti Gazdasági Főiskola
Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg Könyvtára
8900 Zalaegerszeg
Gasparich u. 18/A
Adószám: 15329822-2-42

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés	4
2.	Nonprofit szervezetek bemutatása, és gazdálkodásuk áttekintése.....	6
2.1.1	Nonprofit szervezetek jellemzői, szervezeti formák.....	6
2.2	Nonprofit szektor gazdálkodása, bevételei és kiadásai	9
3.	Nonprofit szervezetek könyvvezetési és adózási sajátosságai.....	12
3.1	Könyvvezetés	12
3.1.1	Könyvvezetési, beszámolási kötelezettség	12
3.1.2	Könyvvizsgálati kötelezettség, nyilvánosságra hozatal, letétbe helyezés	16
3.2	Adózás.....	18
3.2.1	Általános forgalmi adó, társasági adó, személyi jövedelemadó	18
3.2.2	Egyéb adók, illeték, vám.....	25
4.	Apáczai Iskoláért Egyesület bemutatása, gazdálkodásának áttekintése	26
4.1	Az Egyesület általános bemutatása	26
4.1.1	Általános adatok, szervezet felépítése	26
4.1.2	Tevékenységi kör, Egyesület célja.....	27
4.1.3	Az Egyesület programjai	28
4.1.4	Az Egyesület jövőbeni tervei.....	29
4.2	Az Egyesület gazdálkodásának áttekintése	30
4.2.1	Egyesület bevételei	30
4.2.2	Egyesület kiadásai.....	34
5.	Egyesület számvitele, és adókapcsolatai	37
5.1	A szervezet számvitele	37
5.1.1	Az Egyesület számlarendje.....	37
5.1.2	Könyvvezetési, Beszámolási kötelezettség.....	41

5.1.3	Nyilvánosságra hozatal, letétbehelyezés, közzététel	45
5.2	Adózási sajátosságok	46
5.2.1	Egyesület adókapcsolatai	46
5.2.2	A szervezetet támogatók kedvezményei	47
6.	Összefoglalás	49
7.	Irodalomjegyzék	51
8.	Mellékletek	53

1. Bevezetés

A Nonprofit szervezetek a nemzetgazdaság harmadik szektora, a forprofit és az állami szektor mellett végzik tevékenységüket. Ezen szervezetek társadalmi igények kiszolgálására jöttek létre, tevékenységük hasznát egy előre meghatározott cél elérésére fordítják. A civil szervezetek jelentősége abban rejlik, hogy az állami intézményekkel ellentétben hatékonyabban tudnak bizonyos társadalmi szükségletekre, problémákra koncentrálni.

A szektor szereplői a közcélú tevékenység végzése során természetesen gazdálkodnak, és gazdasági eredményt érnek el. Ezáltal a nonprofit szervezetek nem csak társadalmi, társadalompolitikai funkciókkal bírnak, fontos kiemelten figyelmet fordítani a gazdasági funkciójukra is.

A civil szervezetek jelentős súllyal képviselik magukat a nemzetgazdaságban, és számuk növekvő tendenciát mutat, ezáltal gazdasági és társadalmi jelentőségük is egyre fokozódik.

A nonprofit szervezetek társadalmi és a gazdasági életben betöltött jelentős szerepe indokolta szakdolgozatom témaválasztását.

A nonprofit szervezetek létrejöttének nemes célja mellett fontos, hogy a szervezetek – hasonlóan a vállalkozói szektor szereplőéhez – maradéktalanul eleget tegyenek könyvvezetési és beszámolási kötelezettségeiknek. Ezen tény ismeretében fogalmazódott meg az alábbi feltevés, mely dolgozatom hipotézise.

A nonprofit szervezetek életre hívásakor az alapítók esetenként nincsenek teljes körűen tisztában a könyvvezetési és beszámolási kötelezettségekkel, csak a társadalmi igény kiszolgálására koncentrálnak.

A feltevés aktualitását igazolja, hogy a nonprofit szervezetek alapítása, működtetése társadalmi igényt, szükségletet hivatottak szolgálni, önmagában ez is egy összetett feladat.

A cél mellett azonban nem szabad megfeledkezni a nonprofit szervezetek működéséből fakadó kötelezettségeiről, és a jogszabályi háttérrel sem.

A kötelezettségek elmulasztása akár a szervezet működését is veszélyeztetheti, ezáltal a működésének célja is sérülhet.

Ezen szervezetek gazdálkodása az elmúlt években jelentős változásokon ment keresztül, évről évre módosultak a gazdálkodást befolyásoló jogszabályok.

A szakdolgozatom két nagy tartalmi egységre tagolódik. Az első részben (2. és 3. fejezet) az elméletet tervezem bemutatni, a jelenleg érvényes jogszabályoknak megfelelően. Ebben a részben kifejtem a nonprofit szervezetek főbb jellemzőit, gazdálkodásukra vonatkozó szabályokat, könyvvezetési és beszámolási kötelezettségüket, valamint az adózási szabályokat. Az elméleti rész feltárása a vonatkozó szakirodalom alapján történik.

A második részben (4. és 5. fejezet) a kifejtett elméleti ismereteket mutatom be egy konkrét szervezet az Apáczai Iskoláért Egyesület működésén keresztül. A szakdolgozat bemutatja az Egyesület működését, a működést érintő érvényes szabályozások gyakorlati alkalmazását, a számviteli (könyvvezetési és beszámoló készítési) és adózási előírásokat. Ebben a részben mutatom be az Egyesület tevékenységének bevételeit, kiadásait, azok elszámolását.

2. Nonprofit szervezetek bemutatása, és gazdálkodásuk áttekintése

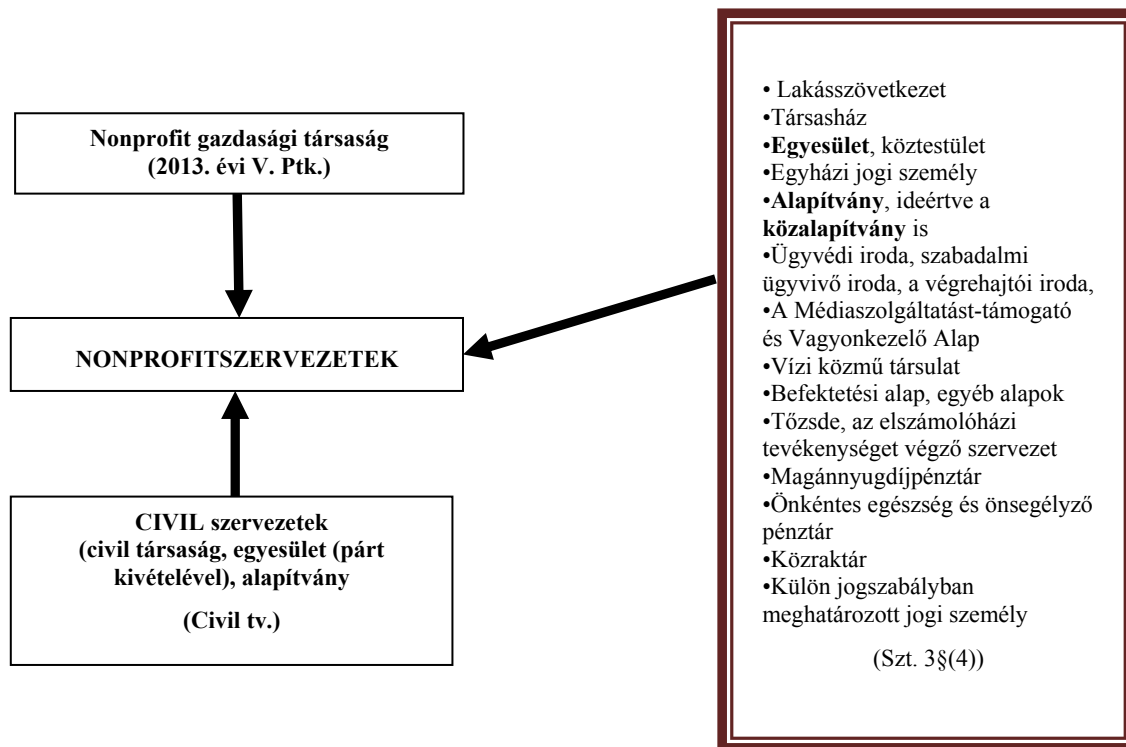
2.1.1 *Nonprofit szervezetek jellemzői, szervezeti formák*

A közfeladatok ellátásában nem csak az állam által fenntartott, és nem csak profitorientált szervezetek vannak jelen. A két szektor között megjelent egy harmadik szektor, amely vegyes-finanszírozású. A működését tekintve sem nem állami sem nem vállalkozó szervezetek, de mindkét szektorhoz szorosan kapcsolódnak. Létrejöttüket az állami szektor, és a vállalkozói szféra által ki nem elégített társadalmi igény indokolta.

A nonprofit szervezetek azok a társadalmi, gazdasági szervezetek, amelyek nem államiak, nem vállalkozásként definiálhatók, működésüket az önkéntesség és a közösségi érdek szolgálata hatja át.

Nonprofit szervezetek jellemzői:

- A szervezetek nem profitszerzés céljából jönnek létre, de működésük során végezhetnek vállalkozási tevékenységet (a vállalkozási tevékenységet a közérdekű cél megvalósítását nem veszélyeztetheti).
- Jogi személyiséggel rendelkező szervezetek
- Nyilvántartásba vétellel jönnek létre.
- A gazdálkodó szervezetekre vonatkozó jogszabályok a nonprofit szektor szervezeteit is érinti, ezeken felül vannak speciális jogszabályok amelyek ezt a szektort érintik.
- Ezen szervezetek közhasznú minősítést kaphatnak.

1. számú ábra: Nonprofit szervezetek működése a jogszabályok keretében¹

A nonprofit szervezetek működési formája elég változatos képet mutat. A Számviteli törvényben meghatározott egyéb szervezetek működését a Számviteli törvény mellett kormányrendelet is szabályozza. Ezen felül a nonprofit szervezetek működését a 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról (továbbiakban: Civil törvény) szabályozza. A 2007. július 1-jétől alapítható nonprofit gazdasági társaságoknak pedig, a korábban hatályát veszített 2006. évi IV. gazdasági törvénynek, jelenleg az új 2013. évi V. Ptk.-nek megfelelően kell működniük. A szervezetek működése és gazdálkodása jogszabályok összletében történik.

Bizonyos területeket a Számviteli törvény, kormányrendelet, másokat a Civil törvény szabályoz. Két lényeges szempont azonban alapjaiban meghatározza a nonprofit szervezet működését, az egyik a közhasznú minősítés, a másik, hogy alaptevékenység mellett végez-e vállalkozási tevékenységet.

„Közhasznú szervezetté minősíthető:

- a Magyarországon nyilvántartásba vett,
- létesítő okiratban megjelölt közfeladat teljesítésére irányuló, közhasznú tevékenységet végző szervezet, mely

¹ Simonné Romsics Erika: Non profit számvitel, elméleti előadás tananyag 2014.

- a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez megfelelő erőforrásokkal rendelkezik, és megfelelő társadalmi támogatottsága kimutatható, és
- amely civil szervezet, és egyéb olyan szervezet, amelynek a közhasznúsági jogállás megszerzését a törvény lehetővé teszi.,²

A Civil törvény meghatározza a civil szervezet fogalmát. Civil szervezet ennek értelmében:

- civil társaság
- Magyarországon nyilvántartásba vett egyesület
- alapítvány (kivételt képez a közalapítvány és a pártalapítvány)

A szervezetek bemutatása során az egyesületek ismertetésére térnek ki bővebben.

Az egyesület:

- a tagok közös, tartós, alapszabályban meghatározott céljának folyamatos megvalósítására létesített, nyilvántartott tagsággal rendelkező jogi személy, amely
- nem alapítható gazdasági tevékenység céljára,
- az egyesületi cél megvalósításával közvetlenül összefüggő gazdasági tevékenység végzésére jogosult,
- vagyonát céljának megfelelően használja,
- vagyonát nem oszthatja fel a tagjai között, és a tagok részére nyereséget nem juttathat.³

Az egyesület meghatározása az új Ptk. szerint a régi Ptk. meghatározásával szemben a nyilvántartott tagságot kiindulási alapnak kezeli.

Az egyesület létesítő okirata az alapszabály.

---

²Gottgeisl Rita; Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015, Civil törvény a gyakorlatban . Budapest: Vezinfo Kiadó és Tanácsadó Kft. , 2015, p. 57.

³Gottgeisl Rita; Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015, Civil törvény a gyakorlatban . Budapest: Vezinfo Kiadó és Tanácsadó Kft. , 2015, p. 24.

A létesítő okirat kötelező elemei:

- a jogi személy neve
- a jogi személy székhelye
- a jogi személy célja, fő tevékenysége
- a jogi személyt létesítő személy(ek) neve, lakóhelye, vagy székhelye
- a jogi személy részére teljesítendő vagyoni hozzájárulások, azok értéke, a vagyon rendelkezésre bocsátásának módja és ideje,
- a jogi személy első vezető tisztségviselője,
- a tag jogait és kötelezettségeit,
- az egyesület szerveit és azok hatáskörét, továbbá a tagokra, a vezető tisztségviselőkre és a felügyelőbizottsági tagokra vonatkozó kizáró és összeférhetlenségi szabályokat,
- a tag kizárásának feltételeit és a taggal szembeni eljárás szabályait vagy mindezeknek mellőzősét,
- a közgyűlés összehívásának és lebonyolításának, a közgyűlés helye meghatározásának, a közgyűlési meghívó tartalmának a napirendnek, a közgyűlés tisztségviselőinek, a levezető elnöknek, a szavazatszámológ megválasztásának, a határozatképességének, a szavazásának, a jegyzőkönyvvezetésének, valamint a határozatok kihirdetésének szabályait, és
- a szavazati jog gyakorlásának feltételeit.

2.2 Nonprofit szektor gazdálkodása, bevételei és kiadásai

A civil szervezet a létesítő okiratban meghatározott cél teljesítése érdekében vagyonával önállóan gazdálkodik. Elsődleges szempont, az okiratban foglalt társadalmi szükséglet elérése, ennek szolgálatába kell állítania gazdasági- vállalkozási tevékenységet. A felelős gazdálkodás során az elérendő cél magas szintű teljesítését oly módon, hogy a szervezet saját működését ne veszélyeztesse. A működése során a civil szervezet csak akkor vehet fel hitelt, és vállalhat bármilyen kötelezettséget, ha az alapcél tevékenységének ellátását és a szervezet működését a legkisebb mértékben sem veszélyezteti.

A gazdálkodás során elért eredmény nem kerül felosztásra, az minden esetben a meghatározott cél elérésére kell fordítani.

A civil szervezet a beszámoló tartalmi elemeinek megfelelően éves költségvetési tervet készít.⁴A költségvetési tervben a bevételek és kiadások egyensúlyba hozásával tesz eleget az ésszerű gazdálkodás elvének.

A gazdálkodás során fontos tisztázni, hogy melyek a szervezet alaptevékenységei (amelyek a szervezet céljának elérését szolgálja), és melyek azok a tevékenységek, amelyek vállalkozási tevékenységnek minősülnek.

Azok a tevékenységek, amelyek a cél elérését szolgálják bevételi forrást jelentenek a szervezet számára, de a bevételeknek arányba kell lenniük a felmerült költségekkel, ennek értelmében az alaptevékenység végzésekor nem lehet cél a nyereség realizálása.

A vállalkozási tevékenység során a szervezet forrást szerez, cél a profitszerzés. A gazdasági tevékenység célja tehát, hogy forrást teremtsen a civil tevékenység ellátásához.

A Civil törvény alapján nem minősíthető vállalkozási tevékenységnek a létesítő okiratban szereplő cél szerinti, valamint közhasznú tevékenység, még akkor sem, ha azt ellenérték fejében végezték.⁵

A civil szervezetek bevételei lehetnek:

- az egyesületeknek tagdíj
- a gazdasági – vállalkozási tevékenységből végzéséből eredő bevétel
- „költségvetési támogatás: az államháztartás alrendszerei terhére nyújtott pénzbeli vagy nem pénzbeli juttatás, amelyet a támogató nem elsősorban ellenszolgáltatás ellenében, de konkrét program megvalósítása vagy meghatározott időszakban a támogatott szervezet működtetése érdekében nyújt.

Költségvetési támogatás különösen:

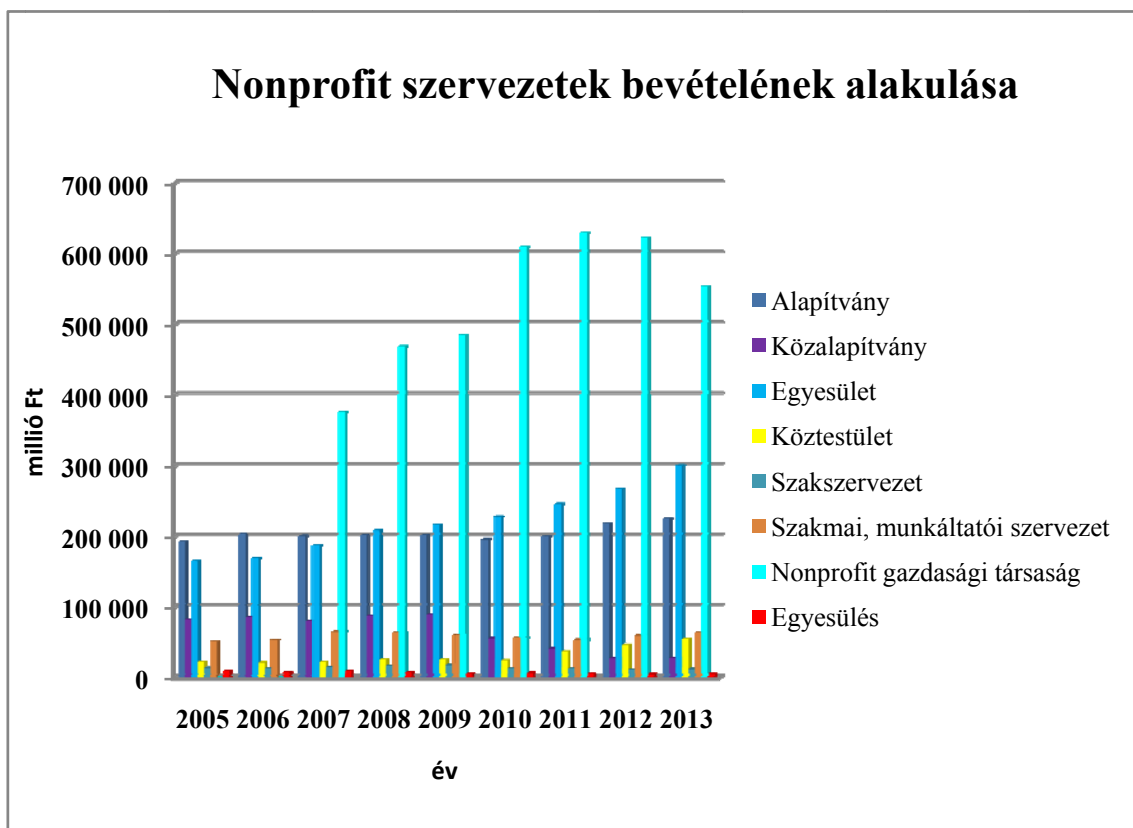
- a pályázat útján, valamint egyedi döntéssel kapott költségvetési támogatás,

---

⁴Gottgeisl Rita; Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015, Civil törvény a gyakorlatban . Budapest: Vezinfó Kiadó és Tanácsadó Kft. , 2015, p. 51.

⁵Gottgeisl Rita; Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015, Civil törvény a gyakorlatban . Budapest: Vezinfó Kiadó és Tanácsadó Kft. , 2015, p. 91.

- az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból származó, a költségvetésből juttatott támogatás,
  - az Európai Unió költségvetéséből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás,
  - a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint felajánlott összege;”⁶
- közszolgáltatási szerződés ellenértékeként kapott bevétel
  - kapott adomány (magánszemélytől, illetve más szervezettől)
  - befektetési tevékenység bevétele (éven túli vagyon megszerzésére irányuló tevékenység bevétele)
  - egyéb bevételek (egyéb bevétel lehet tárgyi eszköz értékesítésének ellenértéke)

2.számú ábra

Forrás: Saját szerkesztés, KSH adatok alapján

⁶ 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról 2. § 15.

Civil szervezetek kiadásai:

- alapcél elérését célzó tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó költségek
- gazdasági-vállalkozási tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó költségek
- a szervezet működésének költségei, egyéb közvetett költségek, és a több tevékenységhez használt immateriális javak és tárgyi eszközök amortizációja
- egyéb felmerült költségek

A tevékenységekhez közvetlenül nem köthető költségeket az alapcél szerinti tevékenység, és a gazdálkodási tevékenység között a bevételek arányában kell megosztani.

3. Nonprofit szervezetek könyvvezetési és adózási sajátosságai

3.1 Könyvvezetés

3.1.1 Könyvvezetési, beszámolási kötelezettség

A számvitel a civil szervezetek életében is kiemelten fontos, a számviteli rendszer szolgáltat információt- mind a külvilág felé, mind pedig a belső érdekelték felé- a szervezet gazdasági helyzetéről. A külvilág felé (törvényi kötelezettség) történő adatszolgáltatáson túlmenően fontos, hogy a nonprofit szervezetek kialakítsák a szervezet saját számviteli információs rendszerüket. A kialakított saját működésre, információ szükségletre formált számviteli rendszer segítheti a szervezet hatékony működését, és jelzi a jelenlegi és jövőbeni gazdasági helyzetét. A megfelelően kialakított számviteli rendszer lételemé a nonprofit szervezetek működésének is. A számviteli nyilvántartásokból, kimutatásokból nyert adatok alapján hozhatóak megfelelő, racionális döntések, ezek alapján válhat tudatossá a szervezet gazdálkodása. Természetesen a jogszabályi előírásoknak minden esetben maradéktalanul eleget kell tenni, és a saját, szervezet specifikus számviteli rendszer kialakításánál ezeket kell irányadónak tekinteni.

Az alapítványok és egyesületek egyéb szervezetként szerepelnek a Számviteli törvényben, a rájuk vonatkozó részletes normarendszert külön kormányrendelet tartalmazza. Így az egyéb szervezetek (alapítványok, egyesületek) beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 224/2000. (XII. 19.) kormányrendeletnek és a Civil törvény előírásainak is eleget kell tenni.⁷

A beszámoló formáját az alábbi tényezők határozzák meg:

- a nonprofit szervezet által folytatott tevékenység,
- az éves bevétel nagysága, amely az alaptevékenység és a vállalkozási tevékenység együttese
- a könyvvezetés módja

Az egyéb szervezeteknek módjuk van az egyszerűsített beszámolót választani, és így lehetőségük van az egyszeres könyvvezetésre, abban az esetben ha

- csak az alaptevékenységből származó bevétele van a szervezetnek
- vállalkozási tevékenység folytatása esetén az alap és vállalkozási tevékenység együttes bevétele két egymást követő évben nem haladja meg az évi 50 millió forintot.

Egyszerűsített éves beszámolót, vagy éves beszámolót készít az a **kettős könyvvitelt** vezető szervezet amely:

- vállalkozónak minősül
- egyéb szervezetnek minősül, de alap és vállalkozói tevékenységének összevont éves összege két egymást követő évben meghaladja az 50 millió forintot; vagy jogszabály írja elő ezt a formát
- saját maga választja ezt a könyvvezetési és beszámolási formát.

Az első két esetben a kettős könyvvitel és a megjelölt beszámolási kötelezettség kötelező.

---

⁷Gottgeisl Rita; Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015, Civil törvény a gyakorlatban . Budapest: Vezinfó Kiadó és Tanácsadó Kft. , 2015, p. 78.

Egyszeres könyvvitel

- pénzforgalmi szemléletű nyilvántartás, emellett kiegészítő analitikát kell készíteni az eszközökről és forrásokról
- a nyilvántartási rendszernek olyannak kell lennie, amely a pénzforgalmat, és a pénzmozgással nem járó- de pénzforgalomhoz kapcsolódó- vagyonban és eredményben bekövetkező változásokat, az elszámolások egyezőségét biztosító formában rendszerezi.

Az egyszeres könyvvitelt alkalmazó szervezetnek - hasonlóan a kettős könyvvitelt vezető vállalkozásokhoz - kell rendelkeznie számviteli politikával, és a kötelezően elkészítendő szabályzatokkal.

A számviteli politika részeként kötelezően elkészítendő szabályzatok:

- eszközök források értékelési szabályzata
- eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzata
- pénzkezelési szabályzat,
- bizonylati album,
- bizonylati rend (egyszeres könyvvitel esetén)
- számlatükör, számlarend (kettős könyvvitel esetén)

A szervezeteknek a könyvvezetés során elkülönítetten kell nyilvántartani az alap- illetve a vállalkozási tevékenység bevételeit, kiadásait.⁸

A civil szervezeteknek a könyvviteli feladatok elvégzéséhez regisztrált mérlegképes könyvelőt vagy okleveles könyvvizsgálót kell alkalmaznia egyéb szervezetek esetén akkor, ha vállalkozási tevékenységet is végez és az ebből származó bevétele tárgyévét megelőző két üzleti év átlagában meghaladja a 10 millió forintot.⁹

A civil szervezetek gazdálkodásának átláthatóan kell működnie. A számviteli politikát ezen szervezetek kötelesek elkészíteni a bejegyzést követő 90 napon belül. A számviteli politikának tartalmaznia kell a törvény által biztosított lehetőségeket, de ki kell térni szervezet sajátosságaira.

---

⁸ 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról 27 § (1)

⁹ 224/2000 (XII.19.) A számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámolókészítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló. Kormányrendelet 18§ (1)

Rögzíteni kell, hogy a számviteli elszámolások és az értékelés szempontjából mit tart a szervezet lényegesnek és nem lényegesnek, valamint jelentősnek és nem jelentősnek.

A számviteli politika elkészítéséért, módosításáért a szervezet képviselőjére jogosult személy a felelős.¹⁰

A beszámoló fajtája lehet egyszeres könyvvezetéssel alátámasztott kormányrendelet szerinti egyszerűsített beszámoló, valamint kettős könyvvezetéssel alátámasztott kormányrendelet szerinti egyszerűsített éves beszámoló, vagy szintén kettős könyvvezetéssel alátámasztott éves beszámoló (Számviteli törvény szerinti). A Civil törvény 29. § (4)-(5) bekezdéseiben előírt kiegészítő mellékletet is elkészíti a szervezet az egyszerűsített éves beszámoló részeként.

A kiegészítő melléklet tartalmazza:

- a támogatási program keretében véglegesen felhasznált összegeket támogatásonként (dologi, személyi, felhalmozási),
- a támogatás program keretében visszatérítendő támogatásokat
- az üzleti évben folytatott főbb tevékenységeket és programokat.

A civil szervezetek a beszámolóval összhangban levő **közhasznúsági mellékletet** is kötelesek készíteni.

A közhasznúsági mellékletnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a szervezet által végzett közhasznú tevékenységeket
- ki a tevékenység célcsoportja, melyek a tevékenység eredményei
- a közhasznú jogálláshoz szükséges adatokat, mutatókat
- a közhasznú cél szerinti juttatásokat (amelyeket a szervezet nyújt az alapcél kedvezményezettjeinek)
- vezetői tisztségek felsorolása, a tisztségviselőknek nyújtott juttatások összegét (munkabér, tiszteletdíj, béren kívüli juttatás)

---

¹⁰ 2000. évi C. törvény a számvitelről 14. § (12)

3.1.2 Könyvvizsgálati kötelezettség, nyilvánosságra hozatal, letétbe helyezés

„Kötelező a könyvvizsgálat minden közalapítványnál, továbbá annál az egyéb szervezetnél, amelynél a vállalkozási tevékenységből elért éves (éves szintre átszámított) bevétel az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában meghaladja a 300 millió forintot. Minden olyan esetben, amikor a könyvvizsgálat e rendelet vagy más jogszabály előírásai szerint nem kötelező, az egyéb szervezet dönthet arról, hogy a beszámoló felülvizsgálatával könyvvizsgálót bíz meg.”¹¹

A szervezet saját elhatározásból is választhat a beszámolójának felülvizsgálatára, a beszámoló tartalmának valóságának és jogszerűségének ellenőrzésére könyvvizsgálót.

A cégbíróságon bejegyzett egyéb szervezet köteles a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott - kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó - beszámolóját az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő 150 napon belül a cégbíróságnál letétbe helyezni, ugyanolyan formában és tartalommal, mint amelynek alapján a könyvvizsgáló a beszámolót felülvizsgálta.¹²

A civil szervezetek kötelesek a jóváhagyott beszámolót, közhasznúsági mellékletet, és a kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot (a záradék megadásának elutasítását tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt) az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig letétbe helyezni és közzétenni.¹³

A civil szervezetek kötelesek a beszámolójuk jóváhagyásával egyidejűleg, annak adataival összhangban **közhasznúsági mellékletet** készíteni. A közhasznúsági mellékletet a legfőbb szervvel el kell fogadtatnia.

A közhasznúsági mellékletet az erre rendszeresített **formanyomtatványon** (350/2011. Kormányrendelet melléklete alapján) **elektronikusan** kell elkészíteni.

---

¹¹ 224/2000 (XII. 19.) kormányrendelet az egyéb szervezetekről 19. § (1)

¹² 224/2000 (XII. 19.) kormányrendelet az egyéb szervezetekről 20. § (1)

¹³ 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról **30. § (1)**

A letétbe helyezett beszámoló adatait a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról szóló törvényben előírt módon elérhetővé kell tenni a Civil Információs Portálon, saját honlap esetén a webes felületen is el kell helyezni.

A letétbe helyezési és közzétételi kötelezettség elmulasztása esetén, ha a mulasztást egy éven belül nem pótolja a szervezet, a bíróság értesíti az ügyészséget. Az ügyészség indítványa alapján pedig a bíróság megszünteti a közhasznú szervezet közhasznú jogállását.

Azoknak az egyéb szervezeteknek, amelyeknek nincs nyilvánosságra hozatali, közzétételi és letétbe helyezési kötelezettsége az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig el kell készíteni a beszámolóját, és el kell fogadtatnia a jóváhagyásra jogosult testülettel.

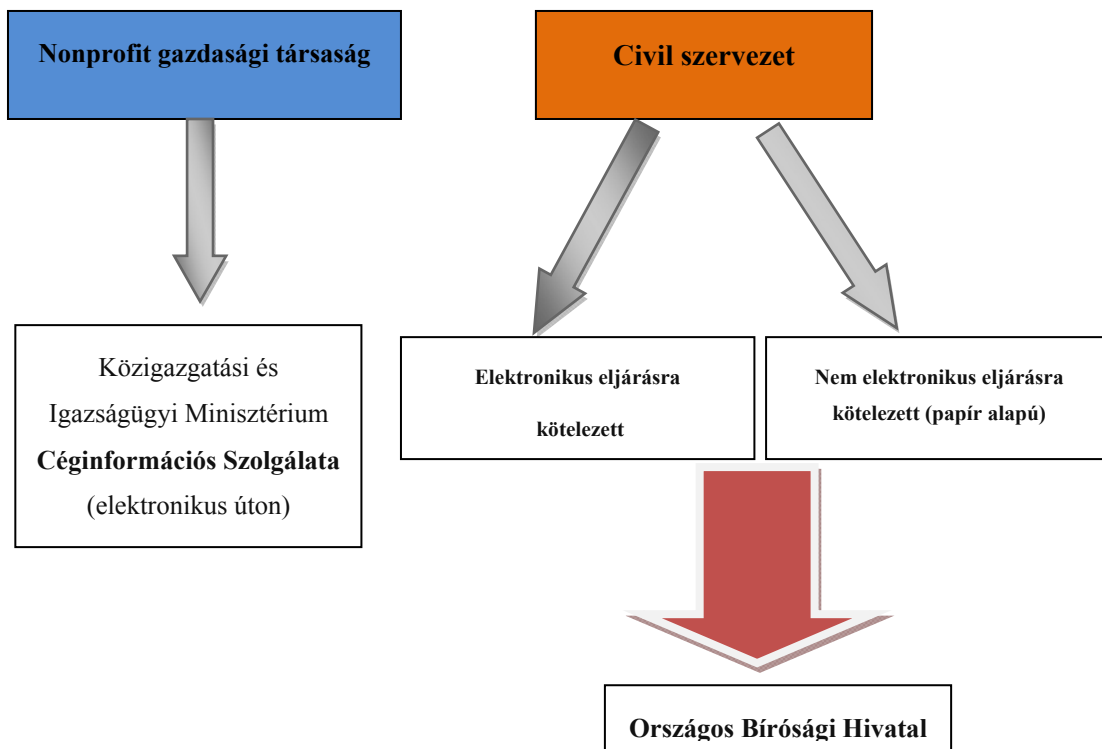
A nonprofit gazdasági társaságok, mint a gazdasági társaságok általában a beszámolójukat az Céginformációs Központba küldik.

Összegezve tehát lényeges különbség, hogy a nonprofit gazdasági társaságoknak a mérlegfordulónapot követő ötödik hónap utolsó napjáig a beszámolójukat elektronikus úton a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Céginformációs Szolgálatára részére kell megküldeniük, ezzel szemben a civil szervezeteknek az Országos Bírósági Hivatal számára.

Változás 2015. január 1. napját követően, hogy a nonprofit szervezetek meghatározott köre az elektronikus eljárásra kötelezett, így a beszámolót és a közhasznúsági mellékletet is elektronikus úton kötelesek megküldeni az Országos Bírósági Hivatal részére. A beszámoló elkészítéséhez szükséges ÁNYK űrlapok: PK-141 és PK-142. Amennyiben a szervezet nem köteles az elektronikus úton való benyújtásra, papír alapon is teljesítheti ezt a kötelezettségét a nyomtatványkitöltő program használatával vagy anélkül. Ebben az esetben kitöltve az űrlapot, majd kinyomtatva postai úton kell megküldeni a bíróság részére.¹⁴

---

¹⁴<http://birosag.hu/allampolgaroknak/civil/gyakorlati-tudnivalok> letöltve: 2015.05.03

3. számú ábra

Forrás: Saját szerkesztés, internetes forrás alapján

3.2 Adózás

3.2.1 Általános forgalmi adó, társasági adó, személyi jövedelemadó

Általános forgalmi adó

A **tevékenységből származó bevételeket** (a kettős könyvvitelben) az értékesítés nettó árbevétele soron kell szerepeltetni, a civil szervezetek működéséből adódóan ezt alá kell bontani alaptevékenység és vállalkozási tevékenység bevételére.

Az Áfa törvény vonatkozásában adóalany minden jogképes szervezet, ha saját neve alatt gazdasági tevékenységet folytat.¹⁵

A civil szervezetek konkrét cél érdekében jöttek létre, ezen cél érdekében tevékenységüket rendszeresen és tartósan végzik, ezen tevékenységért ellenértéket kérhetnek, tehát az Áfa törvény meghatározása alapján a törvény alanyává válnak.

¹⁵ 2007. évi CXXXVII. törvény az általános forgalmi adóról Törvény 5. § (1)

Amennyiben a szervezet nem ellenérték megfizetéséért végzi tevékenységét, úgy a tevékenysége nem minősül gazdasági tevékenységnek.

Mivel az Áfa törvény azonos módon kezeli a nonprofit szervezeteket és a vállalkozásokat, ezért áfa szempontból nem lényeges az adott gazdasági tevékenység célja.

„Az áfatörvény szerint mentes az adó alól a bírósági vagy más hatósági nyilvántartásba bejegyzett, alapszabállyal és tagsággal rendelkező, alapító okiratuk szerint és ténylegesen is nyereségszerzésre nem törekvő személyek, szervezetek által a tagjaik részére teljesített szolgáltatások és az azokhoz szorosan kapcsolódó termékértékesítések:

- amelyeknek kizárólagos vagyoni fedezete az alapszabállyal összhangban meghatározott, minden tagra kötelező tagsági díj, egyéb hozzájárulás, a kapott államháztartási támogatás és egyéb adomány, valamint a saját tevékenységből származó nyereség, amely a Tao törvény szerint az adózás előtti eredményt csökkenti,
- amelyek társadalmi, politikai, munkavállalói vagy munkáltatói, illetőleg egyéb, szakmai érdekeket képviselő, vagy azt védő, vallási vagy más lelkiismereti, hazafias, humanitárius, karitatív és hagyományörző célokat szolgálnak.,¹⁶

Ennek alapján az egyesületek tagok részére végzett tevékenysége mentes az áfa alól.

Az adó alóli mentesítés másik vetülete, ha a szervezet közszolgáltatónak minősül, közszolgáltatóként lát el feladatokat.

Közszolgáltatónak minősül¹⁷:

- az egyesület, a civil társaság, az országos sportági szakszövetség az alapszabályban megjelölt tevékenységben.
- az alapítvány az alapító okiratban meghatározott tevékenységben
- a szervezetek által fenntartott intézmény az alapító okiratban megjelölt tevékenység tekintetében

---

¹⁶ 2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról Törvény 85. § (1)

¹⁷ 2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról Törvény 85. § (4)

- a közhasznú nonprofit szervezet az alapító okiratban és a társasági szerződésben megjelölt tevékenység tekintetében

Tehát amennyiben a nonprofit szervezet a köz- és felsőoktatás, továbbá az Áfa tv. 85§ (2) bekezdésben foglalt egyéb oktatás keretében teljesített szolgáltatási és ehhez kapcsolódó óvodai, diákotthoni és kollégiumi ellátási, és kapcsolódó termékértékesítési tevékenységet nyújt mentesül az adó alól.

Összefoglalva a fentieket, a kizárólag a tevékenység közérdekű jellegére tekintettel adómentes tevékenységet végez, és ezt jelzi az adóhatóság felé, akkor nem kell eleget tenni a bevallási kötelezettségének, de Áfa levonást sem érvényesíthet.

Az alanyi adómentes Áfa – alany¹⁸

A nonprofit szervezet, mint adóalany jogosult alanyi mentességet választani, amennyiben árbevételének értékhatára előreláthatólag nem éri el a tárgyévben a 6 millió forintot. (Természetesen a meghatározott értékhatárt időarányosan kell számításba venni.) Ha az értékesítés összege meghaladja az értékhatárt, akkor a mentesség megszűnik. A mentesség megszűnését 15 munkanapon belül az adóhatóságnak be kell jelenteni, és az értékhatár átlépését kiváltó számlában már fel kell számítani az általános forgalmi adót.¹⁹

Amennyiben a szervezet az adószám igénylésekor nem választotta az alanyi mentességet, akkor azt ha az adott év fordulónapjáig bejelenti, a következő évre vonatkozóan választhatja.

A számításkor az árbevételbe az adóköteles bevételek számítanak bele. Adóköteles bevételbe nem számítandók:

- A tevékenység közérdekű jellegére tekintettel adómentes tevékenységek
- A tárgyi eszközként használt eszközök értékesítésének bevétele

Tagdíjból az egyesületek bevétele származik, a tagdíj befizetése feltétele a tagi jogviszonynak. A 224/2000. (XII. 19.) Kormány Rendelet módosításának értelmében a tagdíj az egyéb bevételek közé sorolható.

---

¹⁸ 2007. évi CXXXVII. törvény az általános forgalmi adóról Törvény XIII. fejezet.

¹⁹ 2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről 23 § (3)

„A tagdíjakat a pénzügyi teljesítéskor kell bevételként elszámolni, függetlenül attól, hogy a befizető az előző évi tagdíjat fizette meg.”²⁰

Az alapítói befizetés a könyvelés során érintheti a mérleget, vagy az eredménykimutatást. Mérlegtételként akkor jelentkezik, ha az induló vagyon növelése érdekében történik befizetés. Egyéb bevételként akkor jelentkezik, ha az alapítók befizetése a működést támogatja. Rendkívüli eredmény tétel abban az esetben, ha az alapítói befizetés fejlesztési célt támogat.

Támogatást és az adományt fontos elkülöníteni egymástól. A támogatást pályázat útján nyeri el a szervezet, a kapott támogatást meghatározott célra kapja a szervezet, és elszámolási kötelezettség kapcsolódik hozzá. A támogatások esetében az áfa fizetési kötelezettség a támogatás céljától függ. „Az áfa alapját képezik az árat közvetlenül befolyásoló támogatások.”²¹

Ezeknek a támogatásoknak a célja, hogy a termék, szolgáltatás vevője a támogatás összegével csökkentett áron juthasson hozzá. Fontos ezért meghatározni azokat a támogatásokat, amelyek nem befolyásolják az árat. Ilyen támogatásnak minősül, amikor intézmény működőképességének fenntartása érdekében, fenntartáshoz utalnak, és ezek nem befolyásolják az értékesített termék, nyújtott szolgáltatás árát.

Az adományt szabadon használhatja fel a szervezet, a felhasználáshoz csak tájékoztatási kötelezettség kapcsolódik.

A közcélú adomány nem minősül termékértékesítésnek²². A közcélú adomány, adományozás amikor közhasznú szervezet számára, a Civil törvényben meghatározott tevékenységet támogatják termék értékesítéssel, szolgáltatás nyújtással.

Felajánlás az SZJA 1%-ból

A magánszemélyek az éves SZJA-bevallásukban megfizetett éves adókötelezettségük 1+1 %-át felajánlhatják. A felajánlás során a civil szervezeteknek az egyik 1 %-ot, a másik 1 %-ot pedig az egyházaknak, vagy a kiemelt előirányzatok céljára.

---

²⁰Gottgeisl Rita; Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015, Civil törvény a gyakorlatban . Budapest: Vezinfo Kiadó és Tanácsadó Kft. , 2015, p. 99. oldal

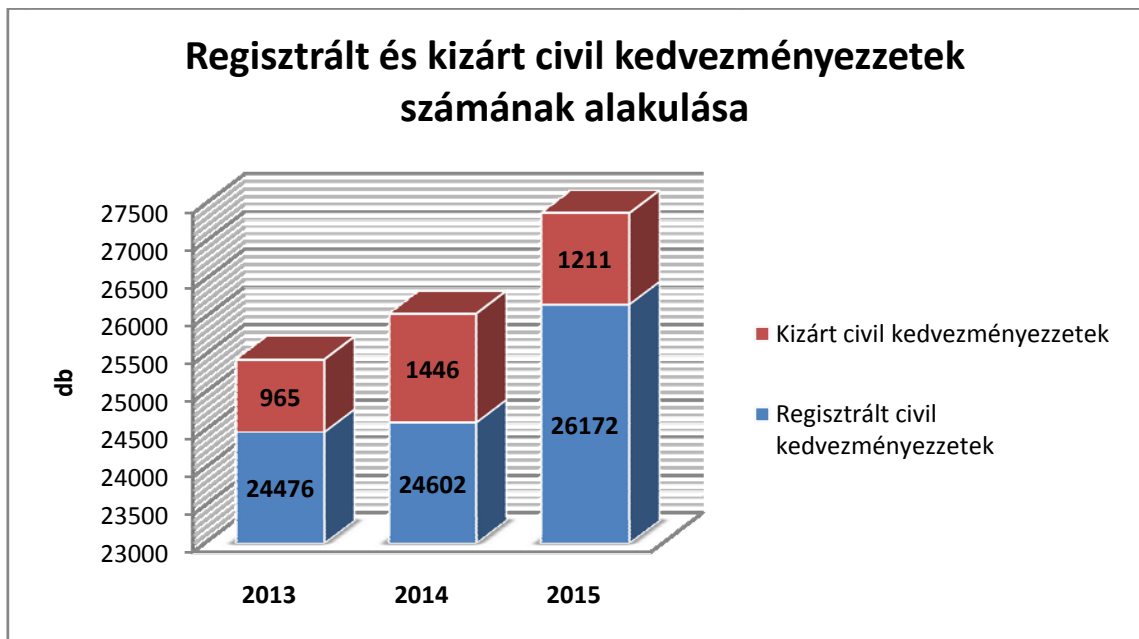
²¹ 2007. évi CXXXVII. törvény az általános forgalmi adóról 65. §

²² 2007. évi CXXXVII. törvény az általános forgalmi adóról 11. § (3)

Az adózó a rendelkező nyilatkozatot az adóévet követő év május 20-áig juttathatja el az adóhatósághoz.²³

A civil szervezetek közül kedvezményezett lehet az egyesület, az alapítvány, közalapítvány (amely nyilatkozata szerint közhasznú tevékenységgel ténylegesen foglalkozik, a bíróság a rendelkező nyilatkozat évének első napját megelőzően minimum két évvel nyilvántartásba vett).

2015. évtől az adóhatóság minden év január 01. napján közzéteszi honlapján az 1%-ra jogosult szervezetek adószámát, nevét, székhelyét. Felajánlás csak az a szervezet kaphat, amely előzetesen regisztrálta magát az adóhatóságnál. Az így megkapott összeg költségvetési támogatásnak minősül, ennek értelmében az adóhatóság az Art. rendelkezései alapján ellenőrizheti az elszámolást, és a felhasználást.²⁴

4. számú ábra

Forrás: Saját szerkesztés, NAV honlapján közzétett adatok alapján

²³ 1996. évi CXXXVI. SZJA 1% törvény 5 § (1)

²⁴ Gottgeisl Rita; Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015, Civil törvény a gyakorlatban . Budapest: Vezinfo Kiadó és Tanácsadó Kft. , 2015, p. 125. oldal

Társasági adó

A civil szervezetek és a nonprofit társaságok alanyai a társasági adónak.²⁵ A társasági adó vonatkozásában a civil szervezeteknél azt kell vizsgálni, hogy a szervezet végzett – e vállalkozási tevékenységet, és rendelkezik-e közhasznú jogállással.

Nem terheli adóelőleg- bevallási és – fizetési kötelezettség az alapítványt, egyesületet, és a közhasznú nonprofit társaságot.

A társasági adó szempontjából kedvezményezett tevékenységek (nem minősül vállalkozási tevékenységnek):²⁶

- a közhasznú tevékenység és a létesítő okiratban meghatározott cél szerinti tevékenység (kapott támogatás, juttatás, tagdíj)
- a kizárólag a közhasznú tevékenységhez, a cél szerinti tevékenységet szolgáló immateriális javak, tárgyi eszközök, készletértékesítések bevétele
- értékpapír, bankbetét után kapott kamat, állampapír után járó hozam azon része, amelyet a közhasznú tevékenység és a cél szerinti tevékenység bevétele, az összes bevételen belül képvisel

A vállalkozási tevékenységet nem végző civil szervezeteknek nincs társasági adó – fizetési kötelezettség eredmény esetén sem, adóbevallás helyett nyilatkozatot kell tenniük.

A vállalkozási tevékenységet is végző civil szervezetek esetébe a vállalkozási tevékenység pozitív eredménye a kiindulópont a társasági adó alapjának meghatározásához, ezt kell módosítani az adóalap-növelő és a csökkentő tételekkel.²⁷

Adóalap-csökkentő jogcímek:

- korábbi években elhatárolt veszteség
- környezetvédelmi célokra képzett céltartalék felhasználása
- terven felüli értékcsökkenés visszaírt értéke
- a törvény szerint elszámolt értékcsökkenési leírás

---

²⁵ 1996. évi LXXXI. törvény a társasági és osztalékadóról 2. § a.)

²⁶ 1996. évi LXXXI. törvény a társasági és osztalékadóról 6. sz. melléklete A.)

²⁷ 1996. évi LXXXI. törvény a társasági és osztalékadóról 9§ (1-3)

- iskola rendszerű képzésben közreműködőknél a minimálbér meghatározott százaléka
- sikeres vizsgát tett szakképző iskolai tanuló, korábban munkanélküli foglalkoztatása esetén a társadalombiztosítási járulék 12 hónapon keresztül
- a követelésre visszaírt értékvesztése, a követelés bekerülési értékének behajthatatlan része
- bírság és egyéb jogkövetkezmények elengedése miatti bevétel
- saját tevékenységi körben végzett kutatás, kísérleti fejlesztés költsége
- adóellenőrzés következtében elszámolt bevétel növelés, költség csökkenés elszámolt összege.

Adóalap növelő jogcímek:²⁸

- képzett céltartalék
- terv szerinti és terven felüli értékcsökkenési leírásként elszámolt összeg
- vállalkozási tevékenységgel összefüggésben nem álló összeg
- megállapított bírság (jogerős)
- követelés elszámolt értékvesztése, behajthatatlan nem minősülő elengedett követelés
- a saját tőke háromszorosát meghaladó fizetett kamat rész
- adóellenőrzés, önellenőrzés során megállapított költség vagy bevétel csökkentésként elszámolt összeg.

A fent meghatározott módosított tényezők mellett a civil szervezetek alkalmazhatnak egyéb módosító tényezőket, attól függően, hogy rendelkeznek-e közhasznúsági minősítéssel.

Amennyiben a szervezet nem rendelkezik közhasznú minősítéssel növelni kell az adózás előtti eredményt a nem vállalkozási tevékenységhez folyósított teljes juttatás összegével, ha a szervezetnek adótartozása van.

Közhasznú civil szervezetek esetében csökkenteni kell az adózás előtti eredményt a vállalkozási tevékenység adózás előtti nyereségének 20%-val.

---

²⁸ 1996. évi LXXXI. törvény a társasági és osztalékadóról 9. § (3) a)

Növelő tétel – a közhasznú civil szervezet esetében- adótartozás esetén a kapott juttatások teljes összege, abban az esetben, ha nincs adótartozása, de a vállalkozási tevékenység bevétele meghaladja a kedvezményezett mértéket (az összes bevétel 15 %-a), akkor a juttatás meghatározott hányadával.

A tényleges adóalap és az adó meghatározásakor is különbség van a közhasznú civil szervezetek, és az ilyen jogállással nem rendelkező civil szervezetek között.

Ha a szervezet nem rendelkezik közhasznú jogállással akkor az adó alapját a vállalkozási tevékenység eredménye és az adóalapot módosító tételek számbavételével határozható meg. Az adó százalékos mértéke 500 millió forintig 10 %, e felett 19 %.

Nem kell adót fizetni a közhasznúnak nem minősülő alapítványnak, közalapítványnak, egyesületnek ha vállalkozási tevékenységből elért eredménye kevesebb mint 10 millió forint, de nem haladja meg az összes bevétel 10 %-át.

Közhasznú szervezetek esetében a tényleges adóalapot a kedvezményezett vállalkozási tevékenységre jutó jövedelem kivonása után kapható meg.

3.2.2 Egyéb adók, illeték, vám

Adómentesnek tekinthető a helyi adók alól az alapítvány, az egyesület abban az adóévben, melyet megelőzően a vállalkozási tevékenységből szerzett jövedelme után, nem volt társasági adó fizetési kötelezettsége. Ez vonatkozik a közhasznú nonprofit gazdasági társaságokra a helyi iparüzési adó vonatkozásában.

Az építmény- és telekadó alól mentes az alapító okiratban meghatározott alaptevékenységet szolgáló épület az alapítványok és egyesületek esetében.

A civil szervezeteknek a helyi adók alól való mentességről írásos nyilatkozatot kell tenni az önkormányzat adóhatóságának.

4. Apáczai Iskoláért Egyesület bemutatása, gazdálkodásának áttekintése

4.1 Az Egyesület általános bemutatása

4.1.1 Általános adatok, szervezet felépítése

Az Egyesület neve: „Apáczai Iskoláért” Egyesület

Az Egyesület jogi személy, közhasznúsági minősítéssel rendelkezik.

Az Egyesület intézménye: az Apáczai Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola.

Az Egyesület döntéshozó szerve a taggyűlés. A taggyűlés működése nyilvános.

Az Egyesület vezetősége 3 főből áll:

- elnök
- elnökhelyettes
- gazdasági vezető

Az elnök feladatai, hogy gondoskodik a tagnyilvántartás vezetéséről, az Egyesület könyvvezetéséről, tájékoztatja a vezetőséget a gazdálkodásról.

Az elnök helyettes feladata, a tagnyilvántartás vezetése, az elnök akadályoztatása esetén a kijelölés alapján ellátja az Egyesület képviselőjét. Ellát minden olyan feladatot, amellyel az elnök megbízza.

Az Egyesület nevében, annak céljai és feladatai körében az elnök, távollétében az elnökhelyettes jogosult aláírásával kötelezettséget vállalni. Az Egyesület nevében utalványozásra az elnök, az elnökhelyettes jogosult. Az Egyesület bankszámlája feletti rendelkezésnél aláírásra az elnök jogosult.

A Waldorf-iskolák és képzési rendszer – az egyházi intézményeken kívül – a legnagyobb intézményszámmal, gyermek- és pedagóguslétszámmal rendelkező, nem állami, nem önkormányzati köznevelési hálózatot működteti Magyarországon.

A Waldorf-pedagógia az egyetlen reformpedagógiai irányzat, mely az utóbbi két évtizedben országos hálózatot alakított ki saját tanárképzésekkel és szakmai szolgáltató intézettel.²⁹

Ezt a szemléletmódot és ezáltal az Apáczei Iskolát támogatja az Egyesület a tevékenységével. A szervezet életre hívásával olyan társadalmi szükségletet kíván kielégíteni, amely a felnövekvő nemzedék köznevelését szolgálja saját pedagógiai irányzatával.

A társadalmi szervezet működésének célja, hogy a Waldorf szellemiségre és a magyar kultúra hagyományaira épülő pedagógiai intézmény létrehozása, fenntartása, és működésének támogatása.

A szervezet közhasznú jogállásának megszerzése, módosításának időpontja 2014. szeptember 15.

4.1.2 Tevékenységi kör, Egyesület célja

A szervezet a Waldorf iskola támogatására, a zavartalan működés biztosítására jött létre. Az Egyesület nem csupán egy iskola anyagi jellegű működését helyezi előtérbe, ennél többet tesz, tevékenységével fenntartja az iskolát és gondoskodik a folyamatos zavartalan működésről. Az Egyesület a Waldorf iskola szemléletmódjával azonosulva segíti az Apáczei Iskola működését.

1. számú kép

A szemléletmód lényege a gyermekek valós életre való felkészítése, oly módon, hogy a megóvják a gyermekeket attól, hogy olyasmit erőltetne rájuk, amely koravénné tenné őket.

Az Egyesület támogatja azt a pedagógiai munkát, amelyet az iskola alkalmaz céljainak elérése érdekében.

A szervezet vállalkozási tevékenységet nem folytat, kizárólag céljainak elérésére végez alaptevékenységet.

²⁹http://www.waldorf.hu/waldorf_pedagogia/magyarorszag letöltés dátuma: 2015. április 15.

Az Apáczai Iskola estében folyamatos az érdeklődők számának gyarapodása, egyenletesen növekedik az igény a köznevelés egy új pedagógiai irányzatára, amelyet ezen típusú iskolák képviselnek.

Elsősorban a nagyobb városokban és a város környéki iskolák esetében jellemző a túljelentkezés, a vidéki iskolák esetében így jelen esetben is változó az érdeklődés. A tapasztalatok azt mutatják, hogy folyamatos igény van új intézmények létrehozására. A Magyar Waldorf Szövetség saját eszközeivel segíti, koordinálja ezeket a folyamatokat. Egy – egy intézmény működése során fontos, hogy az teljes létszámmal fel legyen töltve, ennek fő oka az állami normatíva, amelyet az Egyesület, majd az iskola létszámfüggvényében kap.

Az állami normatíva tanulónként került folyósításra az Apáczai Iskolát fenntartó Egyesületnek. Ezt az összeget továbbutalja az iskolának.

Az Egyesület működésének alapvető céljának megvalósításához a jelenlegi működésének intenzitása nem bizonyul elegendőnek. Az iskola fenntartása költséges, és jelentős erőforrást igénylő feladat, amit az Egyesület jelenlegi tevékenységével hosszú távon nem tud biztosítani. A tanulók oktatása, a megfelelő környezet biztosítása hosszú távú, tartós és stabil működést igényel. A jelenlegi adatok alapján a működés semmiképpen nem mondható stabilnak és ezáltal nem tartható fent hosszú távon a jelenlegi gazdálkodással az iskola.

4.1.3 Az Egyesület programjai

Az Egyesület támogat minden olyan rendezvényt, amellyel az Apáczai Iskolát célkitűzéseinek elérésében hatékonyan segíteni tudja.

Az iskola időnként csoportos fejlesztéseket, és tájékoztatásokat tart a szülők részére, ezeken a fórumokon a szülők megoszthatják egymással tapasztalataikat.

A szemináriumok alkalmával olyan szülők is tartanak előadást, akik valamilyen területen jártasak és hatékonyan tudják segíteni egymást, és akár az iskola tanárait.

Az Egyesület további kitűzött célja, hogy támogassa az iskola azon törekvéseit, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek számát növelje. Ennek a törekvésnek iskolai fórumokon is hangot ad.

A szervezet elkötelezettje az általa fenntartott iskolának, minden iskolai fórumon, rendezvényen képviselteti magát.

4.1.4 Az Egyesület jövőbeni tervei

Az Egyesület jövőbeni terve, az alapító okiratban, alapszabályban megjelölt cél folyamatos megvalósítása, a Waldorf iskola működésének támogatása mellett annak elősegítése, hogy a sajátos nevelési igényű gyermeket oktassanak az iskolában. Az egészséges diákok mellett sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, a társadalmi befogadást célozza. A külön odafigyelést igénylő gyermekek tanulási lehetőségeinek biztosítása a szülők számára nehézkes, ezt a problémát igyekszik orvosolni az iskola és az Egyesület közös erővel. Napjainkban erre egyre nagyobb az igény, ezzel szemben kevés az olyan intézmények száma, amelyek ezt az elvárást ki tudják szolgálni.

Jövőbeni tervei:

- problémás gyerekek számát növelni,
- gyógypedagógiai iskolává fejlődni,
- nem csak problémás, hanem egészséges gyerekek is tanuljanak az intézményben,
- felkészíteni az egészséges gyerekeket a problémás társaik elfogadására, és a velük való közös munkára, együtt tanulásra és egymás segítésére.

Ezen célok elérése hosszú és jelentős anyagi erőforrás bevonással jár. Az iskola fenntartása jelenleg is nehézkes, olykor a folyamatos működés is veszélybe kerülhet. A jövőbeni tervek alapos megfontolást, jelentős tervezési tevékenységet igényelnek.

A jövőbeni tervek megvalósításához az alábbi törekvéseket teszi az Egyesület:

- hatékonyabb kampány az 1%-os felajánlás időszakában,
- intenzívebb adományszerző tevékenység,
- működési költségek minimálisra csökkentése.

Ezek a tervek azonban minimálisan növelhetik meg a szervezet bevételeit, így az iskola működtetése, fenntartása továbbra is bizonytalan.

A működés bizonytalan volta pedig elrettentheti azokat a szülőket akik az iskolába tervezik íratni gyermekeiket, valamint a jelenlegi diákok szülei is dönthetnek úgy, hogy egy másik stabilan működő intézménybe viszik át gyermeküket. Ez további veszélyeket rejt magában, hiszen a létszám csökkenés a normatíva csökkenését eredményezi.

4.2 Az Egyesület gazdálkodásának áttekintése

4.2.1 Egyesület bevételei

Adományok, pályázati bevételek, normatíva jogcímenek kap bevételeket a nonprofit szervezet. A civil szervezet gazdasági- vállalkozási tevékenységet nem végez, így ebből származó bevételt nem szerez.

A normatívát tekintve az iskolába járó gyermekek után kapja a fenntartó Egyesület, és ezt a normatívát továbbítja az iskola felé. Magyarországon a közoktatás a ingyenes: az általános iskola, amelybe a gyermeket kötelező beírni, nem kérhet a gyermektől, családjától tandíjat. Ez azt jelenti, hogy törvény szerint minden közoktatási intézmény teljes működési költségét (dologi és személyi kiadásokat) a fenntartónak kell viselnie, tehát finanszírozni. A közoktatásra zavartalan működésére szánt adófizetői pénzek jelentős részét az állam a normatív támogatási rendszere segítségével osztja fel az iskolafenntartók között. A fenntartó kiléte nem játszik kiemelkedő szerepet a alap-normatíva összegének megállapításában, a rendszer a tanulók létszáma mellett figyelembe vesz bizonyos egyéb jellemzőiket is.

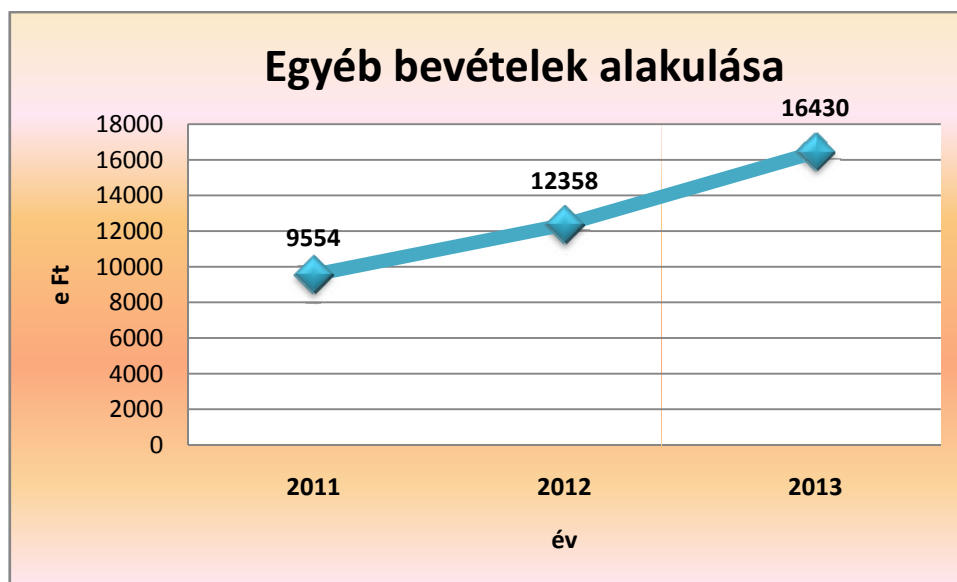
Ennek értelmében minden évben a költségvetési törvény állapítja meg a közoktatási alap-hozzájáruláson felül a különféle egyedi célokhoz és feladatokhoz (szakképzés, speciális nevelési igényű gyermekek száma, kéttannyelvű oktatás) tartozó normatívák összegét. Ezzel biztosítva, azt, hogy az eltérő jellegű, különböző oktatási programú intézmények saját arculatuknak megfelelő támogatásban részesüljenek.

Az Egyesület, mint az iskola fenntartója számára nagyobb tanulói létszám több állami normatívát jelent. Ezért célszerű minden férőhelyet betölteni az iskolában, tehát teljes tanulói kapacitással működni. A normatív állami támogatás fenntartótól függetlenül egységesen meghatározott, egy diákonként kapott központi költségvetési hozzájárulás. A fenntartóknak a normatív támogatást kötöttség nélküli hozzájárulásként folyósítják a költségvetésből.

A költségvetési támogatásnak biztosítania kell az intézményi alapellátás feladataihoz nélkülözhetetlen pedagógusok és más közalkalmazottak bérét és járulékait, valamint a dologi kiadásokat.

A normatíva mellett a növekvő számú létszám növelheti az adakozó, adakozni vágyó szülők, közeli hozzátartozók számát.

Jelentős bevételi forrást jelent tehát az iskolában tanuló szülők által befizetett támogatások, adományok. Az iskolába járnak sajátos nevelési igényű gyerekek, és az ő hozzátartozói több felajánlást tesznek az iskola felé, lehetőségeikhez mérten jobban támogatják az iskolát.

5. számú ábra

Forrás: Saját szerkesztés: 2011-2013. évi eredménykimutatás alapján

A bevételek alakulását tekintve 2012. évre 22,34 %-kal emelkedett. A 2013. évben pedig az előző időszakhoz képest 32,95%-os növekedést mutat. Az egyéb bevételeken belül a támogatások összege 2012. évben csökkent, 2013. évben emelkedést mutat.

A támogatások összege évenként:

2011. évben 6 247 ezer forint

2012. évben 7 850 ezer forint

2013. évben 9 420 ezer forint

A támogatások növekedésének egyik oka, hogy a tanulók létszáma emelkedik évről évre.

A támogatások a bevételek jelentős részét képviselik. A támogatások aránya az egyéb bevételeken belül:

2011. évben: 98,54%

2012. évben: 63,52 %

2013. évben: 57,33 %

A támogatások ilyen mértékű aránya teljesen kiszolgáltatottá teszi az Egyesületet az állami szektortól, ebből következően, ha a kormányzat úgy dönt, hogy csökkenti a normatívát, akkor az iskola működése veszélybe kerül.

Az egyéb bevételeken belül a tagdíj, alapítótól kapott befizetés alakulása 2011, és 2012 évben 107 ezer forint, ez az összeg 2013. évben 6 761 ezer forint összeget tett ki.

A normatíva összegének felhasználására szigorú szabályok vonatkoznak. Az Egyesület, mint fenntartó által működtetett intézményben ellátott köznevelési feladatok normatív ellátása:

- általános iskolai nevelés, oktatás
- alapfokú művészeti oktatás
- Waldorf művészeti nevelés
- két tanítási nyelvű oktatás
- SNI (saját nevelési igényű) tanulók oktatás

A normatív támogatásokat a vizsgált időszakokban személyi és dologi kiadásokra használta fel a szervezet.

A normatív támogatás összege minden esetben a tanulói létszám alapján illeti meg az iskolát, ezen a ponton az Egyesület közvetítőként tovább adja a kiutalt összeget.

Bevételi forrás továbbá a személyi jövedelemadó 1 %- a, amelyet az adózók ajánlanak fel. Az Egyesület mindent megtesz annak érdekében, hogy minél több felajánlás érkezzon az iskola részére.

A jövőbeni tervek között szerepel az 1 %-ot befizetők körének bővítése. Az Egyesület 2015-ös évben is szerepel a Nemzeti Adó és Vámhivatal honlapján elérhető civil kedvezményezettek adatbázisában.

A személyi jövedelemadó meghatározott részének adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján kiutalt összege az alábbiak szerint alakult.

1%-os felajánlások alakulása

adatok ezer forintban

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Személyi jövedelem adó adózó rendelkezése szerinti meghatározott részének leutalt összege	-	341	249

1.táblázat

Forrás: Saját szerkesztés, 2011- 2013. évi közhasznúsági melléklet alapján

Az Egyesület javára alacsony összegben érkeznek az 1 %-os felajánlások, mivel jellemzően csak az iskola diákjainak szülei szánják a személyi jövedelemadójuk ezen részét az iskola számára.

Az egyszázalékos felajánlások alakulása, a 2012. évről 2013. évre az egyszázalékos felajánlások összege 26,98 %-kal csökkent.

A 2013-as éves átlagbérrel számolva - amely a Központi Statisztikai Hivatal közlése szerint 230 700 - irreálisan alacsony a felajánlások mértéke. Ha családonként a két szülő felajánlaná az adója 1 %-át lényegesen nagyobb bevétele lenne az Egyesületnek. A felajánlott összeg mértéke arra utal, hogy minimális azon tanulók száma, akik szülei az iskolát jelölik meg kedvezményezettként a rendelkezésük során.

A pénzügyi műveletek bevételei a 2012. évben 32 ezer forint, a következő két időszakban minimális az Egyesület pénzügyi bevétele.

Megállapítható, hogy a bevételek jelentős hányadát a normatív támogatás teszi ki, ennek hiányában, vagy drasztikus csökkenése esetén az iskola működtetése kerül veszélybe. Az Egyesület működésének célja csak egy bizonyos társadalmi réteget érint, ennek

értelmében csak azokra az 1%-os felajánlására számíthat, akik gyermeke az iskolában tanul, ez az összeg a működés szempontjából nem mondható jelentősnek.

Az Egyesülethez beérkező bevételek legyen az állami normatíva, vagy felajánlás, adomány szűkös anyagi forrást jelentenek az iskola számára.

A bevétel jelentős részét a normatíva leutalása jelenti, ezen az elkövetkező időszakokban változtatni kell. Lehetőségként fontolóra kell venni vállalkozási tevékenység folytatását, ezzel jelentősebb bevételi forrásra tehetne szert a szervezet.

4.2.2 Egyesület kiadásai

Az Egyesület működése során jelentkező kiadások a szervezet céljainak elérésére fordított pénzeszköz csökkenések. A közhasznú cél elérésén felül nem számoltak el egyéb kiadást.

Az Egyesület kiadásai anyagjellegű ráfordítások és az egyéb ráfordítások között oszlanak meg. Az anyagjellegű ráfordítások lényegesebben alacsonyak, mint az egyéb ráfordítások.

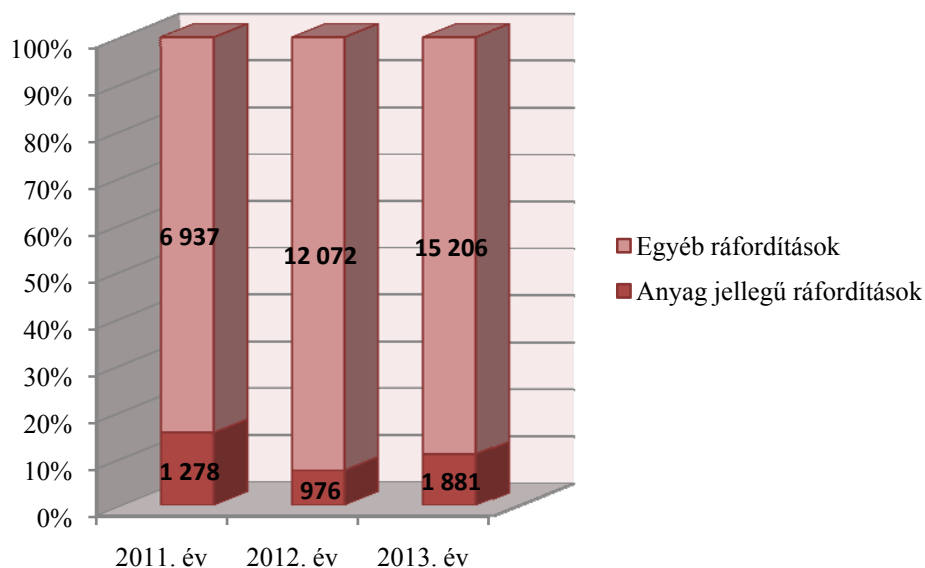
Ráfordítások alakulása 2011-2013.

Ráfordítások	2011. év	2012. év	2013. év
Anyag jellegű ráfordítások	1 278	976	1 881
Egyéb ráfordítások	6 937	12 072	15 206
Összes ráfordítás	8 215	13 048	17 087

2.táblázat

Forrás: Saját szerkesztés, 2011-2013. évi eredménykimutatás alapján

Ráfordítások megoszlásának alakulása

6.számú ábra

Forrás: Saját szerkesztés, 2011-2013. évi eredménykimutatás alapján

A ráfordítások összetétele a vizsgált időszakokban (2011-2013) nem változott. Összességében a kiadások 2012. évben az előző gazdálkodási évhez képest jelentősen megnövekedett. A növekedés az egyéb ráfordítások drasztikus növekedéséből ered. A 2012. évre az anyagjellegű ráfordítások is emelkedtek, de az emelkedés mértéke nem jelentős. A 2013. évben az anyagjellegű ráfordítások előző időszakhoz képest 92,72 %-kal emelkedtek, amíg az egyéb ráfordítások 25,96 %- növekedést mutatnak.

Az anyagjellegű ráfordítások között számolják el a normatíva tovább utalását és az Egyesületi támogatást az iskolának.

Az Egyesület működése során felmerült költségek:

- bérleti díj
- oktatási, továbbképzési díj
- takarítás, szemétszállítás
- egyéb igénybevett szolgáltatás
- pénzügyi, szolgáltatási díjak, bankköltségek

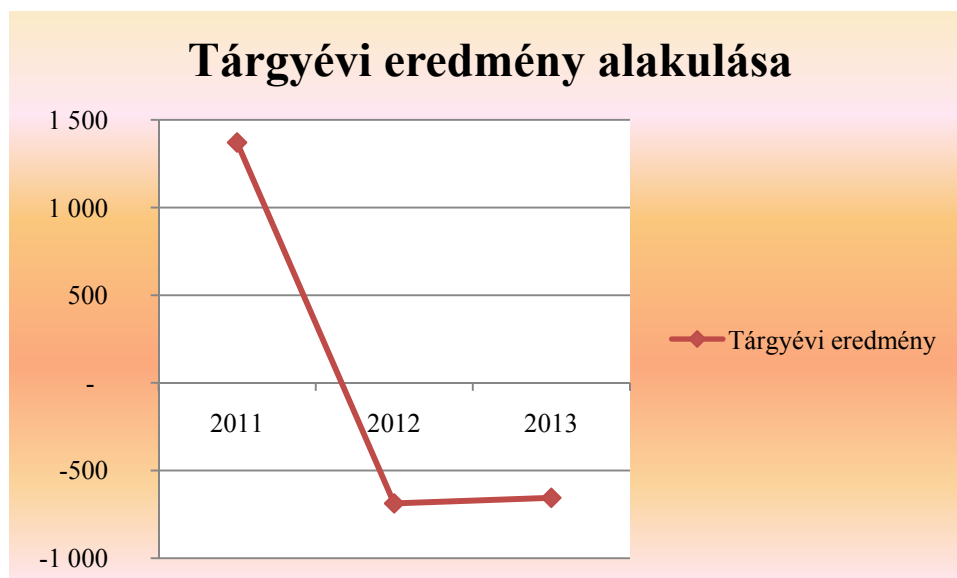
Az anyagjellegű ráfordítások vizsgálata során megállapítható, hogy ezen ráfordítások aránya a 2011-es évben a legnagyobb. Ebben az időszakban a ráfordítások 15,55 %-át teszik ki.

Személyi jellegű ráfordítások, értékcsökkenési leírás egyik időszakban sem volt.

Személyi jellegű ráfordítása nincs az Egyesületnek, mivel a dolgozói nem kapnak bért, tevékenységüket a szervezet alapcéljának érdekében végzik.

A bevételek növekedése elmarad a kiadások növekedésétől, ezért a 2012. és 2013. évben az Egyesület tárgyévi eredménye ezekben az években negatív. A két év negatív eredménye szintén előrevetíti a súlyos működési problémákat.

Az eredmény növekedésére két út lehetséges az Egyesület számára. Az egyik út a bevételek növelése a másik út a költségek csökkentése. A költség, ráfordítások csökkentésére jelen esetben nincs lehetőség, mivel az Egyesület minimális költségráfordítással működik. A ráfordítások jelentős része a normatíva tovább utalásából keletkezik, ezzel pedig minden esetben el kell számolni.

6. számú ábra

Forrás: Saját szerkesztés: 2011-2013. évi eredménykimutatás alapján

5. Egyesület számvitele, és adókapcsolatai

5.1 A szervezet számvitele

5.1.1 Az Egyesület számlarendje

Az Egyesület számlarendjének jelenleg kialakított rendszerét a számviteli politika határozza meg. A számlarendet az Egyesület a hatékony számviteli információs rendszer kialakítása érdekében alakította ki. A szervezet kettős könyvvitelt vezet. Beszámolási kötelezettségének teljesítésére Egyszerűsített beszámoló és ennek részeként közhasznúsági jelentés benyújtásával tesz eleget.

Az Egyesület számlarendje főbb tartalma:

- a számlatükört, a számlákat számjellel és megnevezéssel
- az egyes számlák tartalmát
- a főkönyvi számla és az analitika kapcsolatát, összefüggéseit
- a gazdasági eseményekhez tartozó számlák közötti összefüggéseket
- a bizonylati rendet.

A számlatükör kialakítása természetesen részletes, az alábbiakban azokat a számlacsoportokat, számlákat, alszámlákat ismertetem, amelyeken van forgalom.

Főkönyvi kivonat alapján az Egyesület az alábbi számlacsoportjain, számláin, alszámláin történt mozgás a vizsgált időszakban:

0-ÁS SZÁMLAOSZTÁLY

A 0. számlaosztály tartalmazza a nyilvántartási számlákat.

1-ES SZÁMLAOSZTÁLY

Befektetett eszközök számlaosztályban nincs forgalom. A szervezet nem rendelkezik 100 000 forint feletti értéket képviselő tárgyi eszközzel.

2-ES SZÁMLAOSZTÁLY

A kettes számlaosztályban (készletek) szintén nincsen forgalom. Az Egyesület nem rendelkezik készletállománnyal.

3-AS SZÁMLAOSZTÁLY

A hármas számlaosztályban kerülnek kimutatásra a követelések, a pénzügyi eszközök, és az aktív időbeli elhatárolások.

A 38 számlacsoportban a pénzeszközök szerepelnek, jelenleg csak ezen a számlacsoporton van forgalom. A pénzeszközökön kívül pénzügyi eszköze és aktív időbeli elhatárolása nem volt az Egyesületnek.

Az alábbi számlákat használja a szervezet:

381 Pénztár

384 Elszámolási betétszámla

389 Átvezetési számla

A 384 Elszámolási betétszámlán jelentkezik a bankszámlás forgalom. A szervezet egy speciálisan civil szervezeteknek kidolgozott bankszámlacsomagot használ.

Ez a konstrukció a legideálisabb az Egyesület számára. A számlavezetési díj alacsony, és az egyéb járulékos költségek szintén minimálisak.

A szülőktől beérkező adományok jellemzően készpénzben érkeznek az Egyesület felé az Egyesület pénztárába. Ennek ellenére a bankszámla forgalom lényegesen nagyobb, mint a készpénzforgalom. A bankszámlaforgalom jelentős részét a normatív támogatás folyósítása, majd továbbítása teszi ki.

A pénztár működését az Egyesület a pénzkezelési szabályzatban fekteti le. A pénztárban bekövetkezett készpénzmozgások bizonylatait a készpénzmozgással azonos időben rögzítik. A pénztár zárókészletének maximális összegét a pénzkezelési szabályzat tartalmazza.

Az átvezetési számla tartalmazza a bankszámla és pénztár közötti pénzmozgásokat, év végén ennek a számlának nincs egyenlege. Ezeket a számlákat további alszámlákra bontva történik az egyes gazdasági események rögzítése.

4-ES SZÁMLAOSZTÁLY

A 4. számlaosztály tartalmazza a forrásokat. A sajáttőkét (41), rövidelejáratú kötelezettségeket (45), évi mérlegszámlákat (49).

A számlacsoportokat az alábbi számlákra vannak bontva.

413   Eredménytartalék

451   Rövid lejáratú kölcsönök

454   Szállítók

491   Nyitómérleg számla

A sajáttőke előző évi eredményből képződött összegét tartalmazza. Az évek során keletkezett eredmény tartalékként kerül visszaforgatása. Az elmúlt két év negatív eredményét a képzett tartalék felhasználása tompította.

5-ÖS SZÁMLAOSZTÁLY

Az Egyesület költségnemek szerint vezeti a könyvelését, 6, és 7. számlaosztályban nem könyvel. Az 5. számlaosztályban a közhasznú tevékenység igénybevett szolgáltatások költségeit számolják el. Az Egyesület működés során anyagjellegű költség, bérköltség, személyi jellegű egyéb kifizetés, bérjárulékok, értékcsökkenési leírás, aktivált saját teljesítmények értéke nem merül fel.

Személyi jellegű kiadása nincs az Egyesületnek. A szervezet alkalmazásában 3 fő áll: az elnök, elnökhelyettes, gazdasági vezető, de mivel ők ingyen végzik tevékenységüket, bért nem kapnak érte, így bérköltség nem merül fel. Az iskola tanárai, és egyéb dolgozói nem az Egyesület alkalmazásában állnak, hanem az iskola a munkáltatójuk. Az Apáczai Waldorf Általános Iskolának az Egyesület fenntartója, nem munkáltatója.

A főkönyvi kivonat alapján az alábbi számlákon volt fogalom:

522 Bérleti díjak

525 Oktatási, továbbképzési költségek

529 Egyéb igénybevett szolgáltatások költségei

Az egyéb szolgáltatások között az 532 számlán a pénzügyi szolgáltatási díjak, bankköltségek kerülnek elszámolásra.

8-AS SZÁMLAOSZTÁLY

A számlaosztályban az értékesítés elszámolt önköltsége, és ráfordítások elszámolása történik.

A számlaosztályon belül egy számlacsoportot nyitott a szervezet. Ez a számlaosztály a 81- anyagjellegű ráfordítások megnevezésű számlaosztály.

A számlaosztály az alábbi számla bontást tartalmazza

816 Normatíva tovább utalása

817 Egyesületi támogatás iskolának

Az iskola részére tovább adott pénz szerepel ebben a számlaosztályban, a normatíva továbbutalását a 816-os számlán számolja el az Egyesület.

Az alábbi számlacsoportokon nem történt forgalom:

- személyi jellegű ráfordítások,
- értékcsökkenési leírás,
- értékesítés közvetett költségei,
- egyéb ráfordítás
- pénzügyi műveletek ráfordításai
- rendkívüli ráfordítások
- nyereséget terhelő adók

9-ES SZÁMLAOSZTÁLY

Ebben a számlaosztályban realizálódnak az értékesítés árbevételei, és a pénzügyi műveletek bevételei. Itt kerülnek elszámolásra a kapott támogatások, a normatíva.

Az alábbi számlákon van forgalom:

- 91 Belföldi értékesítés árbevétele
- 912 Egyesületi támogatás
- 913 Normatív támogatás
- 914 1 %-os támogatás
- 915 Egyesületi tagdíj bevétele
- 97 Pénzügyi műveletek bevételei
- 974 Egyéb kapott kamatok, kamat jellegű bevételek
- 9744 Kamatbevétel pénzügyintézetektől

5.1.2 Könyvvizelési, Beszámolási kötelezettség

Az Egyesület kettős könyvvitelt vezet, és közhasznú minősítéssel rendelkezik ennek következtében működéséről, gazdálkodásáról, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről közhasznú egyszerűsített éves beszámolót köteles készíteni. Beszámolási kötelezettségének a szervezet hiánytalanul eleget tett.

Ennek elemei:

- egyszerűsített éves beszámoló mérlege
- egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása
- tájékoztató adatok, mutatók.

Az Egyesület gazdálkodásának áttekintéséhez az egyszerűsített beszámoló mérlegének és eredménykimutatásának adatait használom. Az adatok elemzésével és időbeli alakulásának vizsgálatával az Egyesület gazdálkodásáról kapunk teljes körű képet. A bevételek és kiadások számbavétele során pedig a működés kritikus pontjai válnak feltárhatóvá.

Eszközök és eszközszerkezet 2011-2013. időszakban

adatok ezer forintban

Megnevezés	2011	2012	2013
Befektetett Eszközök			
Forgóeszközök	1 465	778	923
Aktív időbeli elhatárolások			
Eszközök összesen	1 465	778	923
Befektetett Eszközök aránya (%)	-	-	-
Forgóeszközök aránya (%)	100,00%	100,00%	100,00%
Aktív időbeli elhatárolások aránya (%)	-	-	-

3. táblázat

Forrás: Saját szerkesztés, 2011-2013. évi mérleg alapján

Az Egyesület mérlegének eszközoldalát vizsgálva megállapítható, hogy a vizsgált időszakokban nem rendelkezett befektetett eszközökkel, az eszköz oldalon záró értéként csak a forgóeszközök szerepeltek. A részletesebb áttekintés során megállapítható, hogy a forgóeszközök esetében csak a pénzeszközök mérlegcsoportban szerepel érték. Tehát a mérlegfőcsoport összegét a pénzeszközök alkotják. A forgóeszközök esetében sem készletérték, követelések, értékpapírok nincsenek.

Források összetétele

Megnevezés	2011	2012	2013
Sajáttőke	1465	778	923
Céltartalékok	-	-	-
Kötelezettségek	-	-	-
Passzív időbeli elhatárolások	-	-	-
Források Összesen	1465	778	923

4. táblázat

Forrás: Saját szerkesztés, 2011-2013. évi mérleg alapján

Az Egyesület mérlegének forrás oldalát vizsgálva csak a sajáttőkén belül történt változás. Ez a változás a tárgyévi eredményből és a tőkeváltozásból ered. A sajáttőke csökkenése az adott évi negatív eredményének következménye.

A sajáttőke 2012. évre 46,9 %-kal csökkent ebben az évben a szervezet tárgyévi eredménye -688 ezer forint. A 2013. évet szintén negatív eredménnyel zárta az Egyesület. A tartósan veszteséges működés a tartalékok felhasználását eredményezi, ami az Egyesület forrásainak kimerülését jelenti.

adatok ezer forintban

Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása

	2011 év	2012 év	2013 év
1. Értékesítés nettó árbevétele			
2. Aktivált saját teljesítmények értéke			
3. Egyéb bevételek	9 554	12 358	16 430
tagdíj, alapítótól kapott befizetés	107	107	6 761
támogatások	9 415	7 850	9 420
adományok			
4. Pénzügyi műveletek bevételei	32	2	1
5. Rendkívüli bevételek			
ebből			
alapítótól kapott befizetés			
támogatások			
Összes bevétel (1+2+3+4+5)	9 586	12 360	16 431
ebből			
közhasznú tevékenység bevételei			
6. Anyag jellegű ráfordítások	1 278	976	1 881
7. Személy jellegű ráfordítások			
ebből			
vezető tisztségviselők juttatásai			
8. Értékcsökkenési leírás			
9. Egyéb ráfordítások	6 937	12 072	15 206
10. Pénzügyi műveletek ráfordításai			
11. Rendkívüli ráfordítások			
B. Összes ráfordítás (6+7+8+9+10+11)	8 215	13 048	17 087
ebből			
közhasznú tevékenység ráfordításai			
C. Adózás előtti eredmény (A-B)	1 371	- 688	- 656
12. Adófizetési kötelezettség			
D. Adózott eredmény (C-12)	1 371	- 688	- 656
13. Jávahagyott osztalék			
E. Tárgyévi eredmény (D-13)	1 371	- 688	- 656

5. táblázat

Forrás: Saját szerkesztés, 2011-2013. évi eredménykimutatás alapján

Az eredménykimutatás felépítését tekintve három oszlopra tagolódik a három oszlop az előző évi, a tárgyévi és az előző évek helyesbítése. Ezen a tagolódáson felül külön kell kimutatni a közhasznú illetve a vállalászási tevékenységből származó bevételt. Az Apáczai Iskoláért Egyesület nem végez vállalászási tevékenységet, ezért a vállalászási tevékenységből származó bevétele nem keletkezett.

A szervezetnek az adózás előtti eredménye megegyezik a tárgyévi eredmény összegével. Ennek oka, hogy nem végez vállalászási tevékenységet, ezáltal nincs adófizetési kötelezettsége. Jóváhagyott osztalék a közhasznúsági fokozatból adódóan szintén nincs. Eredményesség esetében az éves eredmény összege a közhasznú cél érdekében kerül felhasználásra, vagy visszaforgatásra.

Alkalmazott könyvviteli program

Az Egyesület az NTAX könyvviteli programot

használja. Az NTAX könyvelő program alkalmas kettős könyvvitelt vezető szervezetek számviteli, pénzügyi-, tárgyi eszköz-, folyószámla, és áfa, és egyéb nyilvántartásainak teljes körű vezetésére.

2. számú kép

A könyvelő szoftvert a fejlesztő NOVITAX Kft. folyamatosan igazítja a törvényi változásokhoz, és a felhasználói igényekhez. A szoftver a könyvelő programtól elvárható számviteli elvárásoknak mindenben megfelel, ezen felül számos, a egyszerűbb könyvelő programokra nem jellemző, a mindenkori adótörvényekre épülő szolgáltatása is van.

Az Egyesület kiváló kapcsolatot épített ki a könyvelési szoftver karbantartójával, ennek köszönhetően az egyedi kéréseket, esetleges specifikus tényezőket gyorsan és hatékonyan elvégzi az üzemeltető.

A főkönyvi könyvelési program főbb számviteli szolgáltatásai:

- időbeli rendezettség, és korlátozás nélküli adatbevitel, adatjavítás, módosítás;
- tetszőlegesen bővíthető naplók, számlatükör, kontírozások;
- előre kontírozott gazdasági események alkalmazása;

- az átalakulás, beolvadás, felszámolás, megszűnés kezelése;
- elő-, működő-, végelszámolás-, felszámolás alatti társaság kezelése;
- automatikus napi árfolyam letöltés (meghatározott bankok esetében),
- egységes banki átutalási modul;
- másodlagos (6-os, 7-es) könyvelés;
- munkaszámra, költséghelyre való könyvelés;
- főkönyvi kartonok, kivonatok, naplólisták, pénzforgalmi listák;
- függő tételek kapcsolása rendezése;
- számlák automatikus kiegyenlítése;
- főkönyvi kivonat, mérleg, eredménykimutatás készítése tetszőleges időszakra, munkaszámra, költséghelyre szűrve;
- mérleg, eredménykimutatás exportálása az „E-beszámoló” nyomtatványkitöltő programba.

A program használatának egyik fő oka, hogy jól kezeli a munkaszámos könyveléseket. A munkaszámos könyvelési mód jelentősége a pályázatok elnyerése, az 1%-os felajánlások esetén fontos szempont. Ennek lényege, hogy egy adott pályázathoz tartozó bevételt, és költségeket azonos munkaszámhoz rendelhetők a könyvelés során, így a kigyűjtés és adatszolgáltatás is leegyszerűsödik. Külön van a főkönyvi karton, kérhető le az adott munkaszám alapján.

5.1.3 Nyilvánosságra hozatal, letétbehelyezés, közzététel

A szervezet mivel nem végez vállalkozási tevékenységet, ezért könyvvizsgálati kötelezettsége nincs, saját elhatározásából sem vesz igénybe könyvvizsgáló közreműködést.

A közhasznúsági jelentés megtekinthető az Egyesület székhelyén, bármely munkanapon, előzetes egyeztetés alapján. A szervezet nem rendelkezik saját honlappal, erét ilyen irányú nyilvánosságra hozatalt nem tud megvalósítani.

Az Egyesület köteles beszámolóját az Országos Bírósági Hivatalnak megküldeni. Az eddigi nyilvánosságra hozatal módja megváltozott. Az elektronikus eljárásra kötelezett szervezeteknek az ügyfélkapun keresztül, a PK-142-es nyomtatványt kitöltve kell megküldeniük a beszámolójukat a bíróságnak. Az Egyesület közhasznú, így számára kötelező a beszámoló elektronikus úton történő benyújtása.

Az Egyesület fennállása óta minden nyilvánosságra hozatali és közzétételi kötelezettségének eleget tett, ezzel kapcsolatos határidőket nem mulasztott el.

5.2 Adózási sajátosságok

5.2.1 Egyesület adókapcsolatai

A szervezet megalapítását követően az illetékes hatóság felé bejelentette működését, a bejelentést követően az adóhatóság adószámot állapított meg. A jogszabályi változásokat folyamatosan nyomon követi, és adózással kapcsolatos kötelezettségeinek hiánytalanul eleget tesz.

Társasági adó

Az Egyesületnek nincs társasági adófizetési kötelezettsége, mivel nem végez vállalkozói tevékenységet. Az Egyesületnek nincs adóköteles bevétele. Ennek értelmében a társasági adó bevallása helyett, nyilatkozatot tesz.

Személyi jövedelemadó

A szervezet nem foglalkoztat munkavállalókat, ennek megfelelően nem érintett a személyi jövedelemadó fizetési kötelezettségben.

Általános forgalmi adó

A szervezet nem minősül az Áfa törvény alapján adóalanynak. Abban az esetben keletkezne áfa fizetési kötelezettsége, ha az iskolában étkező gyerekek részére az étkezés árát beszedné, és a beszedett összeg éves szinten meghaladja a 6 millió forintot.

Helyi adók

Az Egyesület csak alaptevékenységet végez, ennek értelmében nincs vállalkozási tevékenységből eredő társasági adófizetési kötelezettsége.

Mivel a szervezetnek nincs társasági adó fizetési kötelezettsége így mentes a helyi adók alól. A szervezet erről a mentességről nyilatkozatot tett az önkormányzat adóhatósága felé.

Az Egyesületnek jelenleg nincs alkalmazottja, így járulékfizetési kötelezettsége sincsen.

Illetékfizetés tekintetében az Egyesület működése során nem történt öröklés. Az ajándékozás és visszterhes vagyonátruházás esetén vagyonszerzési illetéket kell fizetni, a szervezetet illetékmentességet élvez, mert alapítás óta nem végez vállalkozási tevékenységet és ezért nem keletkezett társasági adófizetési kötelezettsége.

Az Egyesületnek nincs gépjármű a tulajdonában és üzemeltetőként sincs megjelölve, ennek megfelelően nem fizet gépjárműadót.

5.2.2 A szervezetet támogatók kedvezményei

A magánszemélyeket és vállalkozásokat különböző adókedvezmények illethetik meg, amennyiben közhasznú szervezet javára adományoz.

Tao. törvény 7. § (1) bekezdés z) pontja szerint csökkenti az adományozó adózás előtti eredményét az a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvény szerinti közhasznú tevékenység támogatásaként nyújtott adomány értékének

- 20%-a közhasznú szervezet támogatásakor,
- további 20%-a tartós adományozási szerződés létrejöttének esetén,

de együttesen legfeljebb az adózás előtti eredmény összege.

A közhasznúság elvesztése a támogatókat hátrányos helyzetbe sodorhatja, azzal, hogy a támogatás összege után már nem illeti meg adókedvezmény. Ha a támogatás időpontjában még nem biztos, hogy értesül a támogató a közhasznúság elvesztéséről.

Ha nem társasági adóalany támogatóról van szó, például magánszemély, egyéni vállalkozó nyújt támogatást, úgy adózásban érvényesíthető kedvezményre nem jogosult.

6. Összefoglalás

Az Apáczai Iskoláért Egyesület olyan valós társadalmi igény kielégítését célozza, amelyre egyre nagyobb szükség van. A Waldorf- pedagógiai szemlélet egészen más értelmet ad a gyermekek tanításának, ezáltal teljesen új pedagógiai megvilágításba helyezi a közoktatást. Ennek a nemes, gyermekközpontú oktatási szemléletnek támogatására jött létre az Apáczai Iskoláért Egyesület. Azonban a nemes cél szolgálása mellett nem szabad figyelmen kívül hagyni a szervezet gazdálkodásának jelentőségét.

A feltevés, mely szerint a nonprofit szervezetek életre hívásakor nincsenek tisztában a szervezet élén álló személyek azzal a számos kötelezettséggel, jogszabályi előírással ami a törvényes működést lehetővé teszi, helyt állónak tartom. A társadalmi igény megvalósítása a legfontosabb az Egyesület számára, de a gazdálkodás területén már nem tartják kellően fontosnak a tudatos tervezést.

A kötelezettségeknek hiánytalanul eleget tesznek, de ezen túl már nem kívánnak az Egyesület hatékonyabb működésére koncentrálni.

Az Apáczai Egyesület közhasznú egyesület. A szervezet nem végez vállalkozási tevékenységet, ezért egyszerűbb eleget tenni a könyvvezetési és adózási kötelezettségeknek.

De milyen áron? A vállalkozási tevékenység hiányában az alapcél megvalósítása bizonytalanná vált. Az Egyesület alapcélja állami támogatás nélkül nem valósulhatna meg. A jelenlegi gazdasági helyzet alapján nem lehet elvetni annak lehetőségét, hogy az állami normatíva teljes mértékben átalakul, esetleg meg is szűnhet. Ennek az esetleges veszélynek mérséklése érdekében az Egyesületnek ki kell dolgoznia egy forgatókönyvet.

Az Apáczai Iskoláért Egyesület működése során a beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének teljes mértékben eleget tesz. Az adózási szabályok ismertetében végzi tevékenységét, mivel vállalkozási tevékenységet nem végez, ezért adókapcsolatai minimálisak és áttekinthetőek.

Az Egyesület gazdálkodásának áttekintése során tapasztalható, hogy évről évre egyre nehezebb a működése. Az iskola fenntartójaként működő szervezet költségei meghaladják a bevételek összegét, az utóbbi két év eredménye negatív. Az adományozók köre kicsi, az 1 %-os felajánlásokból pedig alig folyik be bevétel. Az állami normatíva nélkül az iskola működése ellehetetlenülne. Az állam közbenjárása elengedhetetlen eleme a folyamatos működésnek, annak ellenére, hogy a cél nemes, a működés bizonytalan. Az állam kivonulása esetén biztos összeomlás vár az Apáczai Iskolára.

Az iskola működtetése tehát hosszú távon nem biztosított, az állami hozzájárulás mentőövként funkcionál, mivel a szülők hozzájárulása minimális és bizonytalan. A szülők anyagi támogatása erősen függ a családok jövedelmi helyzetétől.

Véleményem szerint az Egyesületnek hosszú távon el kellene gondolkoznia valamilyen vállalkozási tevékenység folytatásán. Ennek számos adminisztratív vonzata lenne, emellett adófizetési kötelezettséget is vonna maga után. A vállalkozási tevékenységgel azonban kiegészíthető lenne az a bevétel, amellyel jelenleg gazdálkodhat az Egyesület, és ezáltal az iskola is.

A másik lehetőség a tanulói létszám folyamatos növelése, természetesen ez a létszám bővítés is csak bizonyos föig reális, hiszen az iskola befogadóképessége is korlátozott. A tanulói létszám nem növelhető tehát a végtelenségig, de törekedni kell a teljes kapacitás kihasználásra.

Összességében tehát az Egyesület hosszú távú fennmaradása kétséges, és ez veszélybe sodorhatja az általa fenntartott iskolát is. A tudatos, gondosan felépített gazdálkodás lehet a megoldás a szervezet jelenlegi problémáira.

7. Irodalomjegyzék

a) Könyvek, folyóiratok

Agócs Gergely Dr. (és mások)- Civil Szervezetek Kézikönyve, Jogsabályok Magyarázata nem csak civil szervezeteknek. (Emberi Erőforrások Minisztériuma) ISBN: 978-963-08-5243-2.

Bartal Anna Mária: Nonprofit elméletek, modellek, trendek (Századvég Alapítvány, 2005.) ISBN: 978-963-73-4004-8

Dr. Bognár Piroska – A Nonprofit gazdasági társaságok (HVG-ORAC Kiadó Kft.,2010.) ISBN:978-963-258-084-5

Dr. Bódi György, dr. Gécziné dr. Bárdosi Eszter, Kahulits Andrea, dr. Kákai László, dr. LakrovitsElvíra, dr. Lele Zsófia, Nagy József, dr. Nagy Krisztina, dr. Potháczki Dóra, dr. Tóth Bernadett - Változó civil világ (2. átdolgozott kiadás) (Complex Kiadó,2014.) ISBN: 978-963-2954-06-6

Gottgeisl Rita; Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015, Civil törvény a gyakorlatban. Budapest (Vezinfó Kiadó és Tanácsadó Kft., 2015.) ISBN: 978-615-5085-13-0

Pölöskei Pálné- Civil törvények és a kedvezmények- adózási, számviteli szabályok (Budapest, NORIVING Kft., 2012.) ISBN: 978-963-08 52-08-1

Simonné Romsics Erika: Nonprofit számvitel 1. előadás. [papíralapú dok.] 2014.

b) Jogsabályok

2014. évi C. törvény Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról

224/2000. (XII.19.) A számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámolókészítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló kormányrendelet

2007. évi CXXXVII. Általános forgalmi adóról szóló törvény

2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről

2000. évi C. törvény a számvitelről

1996. évi CXXXVI. Személyi jövedelem adó, SZJA 1% törvény

1996. évi LXXXI. Társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény

c) Internetes források

http://www.waldorf.hu/waldorf_pedagogia/magyarorszagon letöltve: 2015. 04. 15.

<http://apaczaiwaldorf.hu/az-apaczai-waldorf-iskolarol> letöltve: 2015.04.10

http://novitax.hu/kettos_konyvvitel_ntax letöltve: 2015.04.10

<http://www.nonprofit.hu/tudastar/mi-az-nonprofit-gazdasagi-tarsasag> letöltve:
2015.04.26

http://nav.gov.hu/nav/szja1_1/regisztralt_civil_kedvezmenyezettek letöltve: 2015.04.25

http://www.ksh.hu/apps/shop.kiadvany?p_kiadvany_id=21269 letöltve: 2015.03.30

<http://birosag.hu/allampolgaroknak/civil/gyakorlati-tudnivalok> letöltve: 2015.05.03

8. Mellékletek

1. számú melléklet

Mérleg	adatok e Ft		
	2011	2012	2013
Eszközök			
A. Befektetett eszközök	0	0	0
I. Immateriális javak	0	0	0
II. Tárgyi eszközök	0	0	0
III. Befektetett pénzügyi eszközök	0	0	0
B. Forgóeszközök	1465	778	923
I. Készletek	0	0	0
II. Követelések	0	0	0
III. Értékpapírok	0	0	0
IV. Pénzeszközök	1465	778	923
C. Aktív időbeli elhatárolások	0	0	0
Eszközök összesen	1465	778	923
Források			
D. Saját tőke	1465	778	122
I. Induló/Jegyzett tőke	0	0	0
II. Tőkeváltozás/Eredmény	126	1466	778
III. Lekötött tartalék	0	0	0
IV. Értékelési tartalék	0	0	0
V. Tárgyévi eredmény alaptevékenységből (közhasznú tevékenységből)	1339	-688	-656
VI. Tárgyévi eredmény vállalászási tevékenységből	0	0	0
E. Céltartalékok	0	0	0
F. Kötelezettségek	0	0	0
I. Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	0
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0	0
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	0	0	801
Források összesen:	1465	778	923

2. számú melléklet

Eredménykimutatás	adatok e Ft		
	2011	2012	2013
	Alaptevékenység	Alaptevékenység	Alaptevékenység
1. Értékesítés nettó árbevétele			
2. Aktivált saját teljesítmények értéke			
3. Egyéb bevételek	9554	12358	16430
-tagdíj alapítótól kapott befizetés	107	107	6761
- támogatások	9415	7850	9420
- adományok			
4. Pénzügyi műveletek bevételei	32	2	1
5. Rendkívüli bevételek			
ebből:			
- alapítótól kapott befizetés			
- támogatások			
A. Összes bevétel (1+2+3+4+5)	9586	12360	16431
ebből: közhasznú tevékenység bevételei			
6. Anyagjellegű ráfordítások	1278	976	1881
7. Személyi jellegű ráfordítások			
8. Értécsökkenési leírás			
9. Egyéb ráfordítások	6937	12072	15206
10. Pénzügyi műveletek ráfordításai			
11. Rendkívüli ráfordítások			
B. Összes ráfordítás (6+7+8+9+10+11)	8215	13048	17087
ebből: közhasznú tevékenység ráfordításai			
C. Adózás előtti eredmény (A-B)	1371	-688	-656
12. Adófizetési kötelezettség			
D. Adózott eredmény (C-12)	1371	-688	-656
13. Jávahagyott osztalék			
E. Tárgyévi eredmény (D-13)	1371	-688	-656

3. számú melléklet

Tájékoztató adatok	adatok e Ft		
	2011	2012	2013
A. Központi költségvetési támogatás			
B. Helyi önkormányzati költségvetési támogatás			
C. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás			
D. Normatív támogatás	6247	7850	9420
E. Személyi jövedelemadó meghatározott részének adózó rendelkezése szerinti felhasználásról szóló 1996. évi CXXVI. Törvény alapján kiutalt összeg		341	249
F. Közszolgáltatási bevétel			

4. számú melléklet

Mellékletek jegyzéke:

1. számú melléklet: „Apáczai Iskoláért” Egyesület 2011-2013. évi mérlege
2. számú melléklet: „Apáczai Iskoláért” Egyesület 2011-2013. évi mérlege
3. számú melléklet: „Apáczai Iskoláért” Egyesület 2012-2013. évi tájékoztató adatok a támogatásokról
4. számú melléklet: Apáczai Waldorf Általános Iskola épülete

SZERZŐI NYILATKOZAT

Alulírott, **Babos Szilvia** büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerezés során.

Zalaegerszeg, 2015. május 11.

hallgató aláírása

ÖSSZEFOGLALÁS

(benyújtandó két példányban)

Nonprofit szervezetek számviteli, adózási sajátosságai
az Apáczai Iskoláért Egyesület példáján keresztül

szakdolgozat címe

Babos Szilvia

Levelező tagozat

Pénzügy és számvitel szak/számvitel szakirány

A civil szervezetek jelentős súllyal képviseltetik magukat a nemzetgazdaságban, és számuk növekvő tendenciát mutat, ezáltal gazdasági és társadalmi jelentőségük is egyre fokozódik.

A nonprofit szervezetek társadalmi és a gazdasági életben betöltött jelentős szerepe indokolta szakdolgozatom témaválasztását.

A nonprofit szervezetek létrejöttének nemes célja mellett fontos, hogy a szervezetek – hasonlóan a vállalkozói szektor szereplőihöz- maradéktalanul eleget tegyenek könyvvézetési és beszámolási kötelezettségeiknek. Ezen tény ismeretében fogalmazódott meg az alábbi feltevés, mely dolgozatom hipotézise.

A nonprofit szervezetek életre hívásakor az alapítók esetenként nincsenek teljes körűen tisztában a könyvvézetési és beszámolási kötelezettségekkel, csak a társadalmi igény kiszolgálására koncentrálnak.

A feltevés aktualitását igazolja, hogy a nonprofit szervezetek alapítása, működtetése társadalmi igényt, szükségletet hivatottak szolgálni, önmagában ez is egy összetett feladat. A cél mellett azonban nem szabad megfeledkezni a nonprofit szervezetek működéséből fakadó kötelezettségeiről, és a jogszabályi háttérrel sem.

A kötelezettségek elmulasztása akár a szervezet működését is veszélyeztetheti, ezáltal a működésének célja is sérülhet.

A szakdolgozatom két nagy tartalmi egységre tagolódik. Az első részben (2. és 3. fejezet) az elméletet tervezem bemutatni, a jelenleg érvényes jogszabályoknak megfelelően. Ebben a részben kifejtem a nonprofit szervezetek főbb jellemzőit, gazdálkodásukra vonatkozó szabályokat, könyvvezetési és beszámolási kötelezettségüket, valamint az adózási szabályokat. Az elméleti rész feltárása a vonatkozó szakirodalom alapján történik.

A második részben (4. és 5. fejezet) a kifejtett elméleti ismereteket mutatom be egy konkrét szervezet az Apáczai Iskoláért Egyesület működésén keresztül.

Az Apáczai Iskoláért Egyesület olyan valós társadalmi igény kielégítését célozza, amelyre egyre nagyobb szükség van. A Waldorf- pedagógiai szemlélet egészen más értelmet ad a gyermekek tanításának, ezáltal teljesen új pedagógiai megvilágításba helyezi a közoktatást. Ennek a nemes, gyermekközpontú oktatási szemléletnek támogatására jött létre az Apáczai Iskoláért Egyesület. Azonban a nemes cél szolgálása mellett nem szabad figyelmen kívül hagyni a szervezet gazdálkodásának jelentőségét.

A feltevés, mely szerint a nonprofit szervezetek életre hívásakor nincsenek tisztában a szervezet élén álló személyek azzal a számos kötelezettséggel, jogszabályi előírással ami a törvényes működést lehetővé teszi, helyt állónak tartom. A társadalmi igény megvalósítása a legfontosabb az Egyesület számára, de a gazdálkodás területén már nem tartják kellően fontosnak a tudatos tervezést.

A kötelezettségeknek hiánytalanul eleget tesznek, de ezen túl már nem kívánnak az Egyesület hatékonyabb működésére koncentrálni.

Az Apáczai Iskoláért Egyesület közhasznú egyesület. A szervezet nem végez vállalkozási tevékenységet, ezért egyszerűbb eleget tenni a könyvvezetési és adózási kötelezettségeknek.

De milyen áron? A vállalkozási tevékenység hiányában az alapcél megvalósítása bizonytalanra vált. Az Egyesület alapcélja állami támogatás nélkül nem valósulhatna meg. A jelenlegi gazdasági helyzet alapján nem lehet elvetni annak lehetőségét, hogy az állami normatíva teljes mértékben átalakul, esetleg meg is szűnhet. Ennek az esetleges veszélynek mérséklése érdekében az Egyesületnek ki kell dolgoznia egy forgatókönyvet.

Az Egyesület gazdálkodásának áttekintése során tapasztalható, hogy évről évre egyre nehezebb a működése. Az iskola fenntartójaként működő szervezet költségei meghaladják a bevételek összegét, az utóbbi két év eredménye negatív. Az adományozók köre kicsi, az 1 %-os felajánlásokból pedig alig folyik be bevétel. Az állami normatíva nélkül az iskola működése ellehetetlenülne. Az állam közbenjárása elengedhetetlen eleme a folyamatos működésnek, annak ellenére, hogy a cél nemes, a működés bizonytalan. Az állam kivonulása esetén biztos összeomlás vár az Apáczai Iskolára.

Az iskola működtetése tehát hosszú távon nem biztosított, az állami hozzájárulás mentőövként funkcionál, mivel a szülők hozzájárulása minimális és bizonytalan. A szülők anyagi támogatása erősen függ a családok jövedelmi helyzetétől.

Véleményem szerint az Egyesületnek hosszú távon el kellene gondolkoznia valamilyen vállalkozási tevékenység folytatásán. Ennek számos adminisztratív vonzata lenne, emellett adófizetési kötelezettséget is vonna maga után. A vállalkozási tevékenységgel azonban kiegészíthető lenne az a bevétel, amellyel jelenleg gazdálkodhat az Egyesület, és ezáltal az iskola is.

A másik lehetőség a tanulói létszám folyamatos növelése, természetesen ez a létszámbővítés is csak bizonyos főkig reális, hiszen az iskola befogadóképessége is korlátozott. A tanulói létszám nem növelhető tehát a végtelenségig, de törekedni kell a teljes kapacitás kihasználásra.

Összességében tehát az Egyesület hosszú távú fennmaradása kétséges, és ez veszélybe sodorhatja az általa fenntartott iskolát is. A tudatos, gondosan felépített gazdálkodás lehet a megoldás a szervezet jelenlegi problémáira.